

Industrins arbetskrafts- kostnader internationellt

Teknikföretagens analys 2020

Teknikföretagen

Förord

Arbetskraftskostnadernas nivå och ökningstakt – i förhållande till i viktiga konkurrentländer – är centrala faktorer när Sveriges konkurrenskraft analyseras. Teknikföretagen publicerar därför årligen en rapport om industrins arbetskraftskostnader internationellt. I rapporten presenteras både arbetskraftskostnadernas nivå och ökningstakt från ett antal källor med internationell statistik. Syftet är att ge läsaren möjlighet att lättillgängligt ta del av de uppgifter som finns publicerade på olika håll. När inget annat anges avser uppgifterna samtliga anställda inom tillverkningsindustrin.

En central slutsats i årets analys är att den svenska ökningstakten i lokal valuta trendmässigt fortsätter att vara högre än i viktiga konkurrentländer. Den var mer än en procentenhet högre än i Västeuropa och euroområdet 2019.

Tack vare den svaga svenska kronan är inte kostnadsläget i Sverige alarmerande högt – men en rejäl appreciering av växelkursen skulle snabbt förändra spelplanen, vilket tydliggör problemet med den trendmässigt fortsatt högre svenska ökningstakten.

Rapporten är författad inom Teknikföretagen av Robert Tenselius.

Stockholm i september 2020

Mats Kinnwall
Chefekononom

Innehåll

Sammanfattning	4
Arbetskraftskostnadsnivåer inom industrin	7
Svensk arbetskraftskostnad i nivå med övriga Västeuropa	7
Olika kostnadsnivåer beroende på val av källa	10
Betydligt lägre arbetskraftskostnader på växande marknader	12
Ökning av arbetskraftskostnader inom industrin	13
Högre ökningstakt i Sverige än i euroområdet under många år	13
Varierande ökningstakter enligt olika källor	17
Kronans utveckling mot andra valutor	19
Växelkursförändringar påverkar det relativa kostnadsläget.....	19
Försvagad svensk krona även enligt KIX- och TCW-index.....	21
Utveckling av industrins relativa kostnadsläge	23
Det svenska relativa kostnadsläget förbättrades tillfälligt ytterligare 2019	23
Förbättrat svenskt kostnadsläge relativt Tyskland	25
Högre relativ kostnadsnivå i USA pga. dollarförstärkningen	25
Högst kostnadsnivå i Norge bland de nordiska länderna	26
Bilagor	27
Förteckning över bilagor.....	27
Bilaga 1-4: Arbetskraftskostnad och lön per timme, nivåer	28
Bilaga 5-8: Utveckling av arbetskraftskostnad och lön	32

- Den årliga kostnadsökningstakten i Sverige var mer än en procentenhet högre än i Västeuropa och euroområdet 2019. Den har även trendmässigt varit högre under en längre period.
- Den svenska kostnadsnivån 2019 ligger sammantaget under den i Västeuropa och i linje med den i Euroområdet enligt Conference Board, men över dessa båda områden enligt Eurostat LCS.
- Försvagningen av den svenska kronan fortsatte 2019. Hittills under 2020 har däremot utvecklingen varit den motsatta.
- På grund av kronförsvagningen minskade det svenska relativa kostnadsläget med närmare 2 procent mot såväl Västeuropa som euroområdet 2019, jämfört med året innan. Hittills under 2020 har det återigen ökat.
- Kostnadsläget i Sverige är i dagsläget inte alarmerande högt – men en rejäl appreciering av växelkursen skulle snabbt förändra spelplanen, vilket tydliggör problemet med att den svenska ökningstakten i lokal valuta trendmässigt fortsätter att vara högre än i viktiga konkurrentländer.

Sammanfattning

Arbetskraftskostnadernas ökningstakt inom tillverkningsindustrin har varit högre i Sverige än i flera viktiga konkurrentländer under flera år. Under 2019 var ökningstakten i Sverige 3,6 procent, enligt Eurostat *Labour Cost Index (LCI)*. Samtidigt var den 2,1 procent i Västeuropa och 2,4 procent i Euroområdet. Den svenska ökningstakten var alltså mer än en procentenhet högre.

Ökningstakter studeras dock bäst för perioder om flera år. På så sätt blir påverkan av tidpunkter för lönerrevisioner och andra engångseffekter mindre. Över hela femårsperioden 2015 t.o.m. 2019 var ökningstakten i Sverige närmare en procentenhet högre per år än såväl i Västeuropa som i euroområdet. Att denna trend ännu inte brutits är bekymmersamt.

En medarbetare i Sverige kostar i genomsnitt 385 SEK per timme. Detta enligt Teknikföretagens kalkyl för 2019 baserad på uppgifter från Conference Board. Baseras istället analysen på Eurostat *Labour Cost Survey (LCS)* ligger nivån högre. Oavsett valet av källa har endast ett fåtal länder, däribland Schweiz, Norge, Danmark och Tyskland, högre kostnadsnivå än Sverige. Kostnadsläget i Sverige är samtidigt högre än i konkurrentländer som Finland, Frankrike, Nederländerna, Storbritannien.

Den svenska kostnadsnivån ligger sammantaget under den i Västeuropa och i linje med den i Euroområdet 2019 enligt kalkylen baserad på Conference Board, men över dessa båda områden när kalkylen görs enligt Eurostat *LCS*.

I rapporten studeras även utvecklingen av relativ arbetskraftskostnad. Det innebär att även växelkursförändringar beaktas när utvecklingen studeras. Den svenska kronan fortsatte att försvagas mot flera stora valutor 2019 jämfört med året innan. Hittills under 2020 har samtidigt utvecklingen varit den motsatta.

Den fortsatta kronförsvagningen 2019 bidrog till att det svenska relativa arbetskraftskostnadsläget tillfälligt förbättrats ytterligare. Det minskade med närmare 2 procent mot såväl Västeuropa som euroområdet. Eftersom den svenska kostnadsökningstakten räknat i lokal valuta återigen var högre än i bl.a. euroområdet är det just växelkursutvecklingen som bidragit till förbättringen. En modellering av utvecklingen 2020 indikerar samtidigt återigen ett försämrat svenskt kostnadsläge på grund av växelkursutvecklingen.

Även om det svenska kostnadsläget i dagsläget inte framstår som alarmerande högt skulle en rejäl appreciering av växelkursen snabbt försämma konkurrensförutsättningarna och förändra spelplanen för industrin i Sverige. Utvecklingen hittills under 2020 ger en försmak av ett sådant förlopp – trots att kronförstärkningen hittills varit relativt blygsam.

Det är samtidigt inte osannolikt att kronan återigen stärks så att kursen hamnar på en nivå i storleksordningen 9 SEK per euro. Då skulle det svenska kostnadsläget hamna klart över det västeuropeiska, vilket tydliggör problemet med att den svenska ökningstakten i lokal valuta trendmässigt fortsätter att vara högre än i viktiga konkurrentländer.

Arbetskraftskostnadsnivåer inom industrin

Svensk arbetskraftskostnad i nivå med övriga Västeuropa

Arbetskraftskostnadsnivån är en viktig faktor när företag agerar utifrån konkurrensförutsättningar i olika länder. Det är sammantaget inte givet att Sverige har fördelar som kan kompensera för ett högt kostnadsläge. Företagens beslut kopplade till arbetskraftskostnaderna handlar inom vissa branscher främst om var i världen produktion ska ske. I andra branscher – där flytt inte är ett alternativ – handlar besluten om ifall de alls kan fortsätta bedriva verksamheten.

Detta kapitel syftar till att ge läsaren en uppdaterad bild av kostnadsnivån inom tillverkningsindustrin i Sverige i relation till i andra länder. Källor med internationellt sammanställd statistik innehåller i skrivande stund samtidigt enbart kostnadsnivåer till och med 2016. Med hjälp av indexserier över kostnadsutveckling i lokal valuta och växelkursförändringar kan en mer aktuell kostnadsnivå kalkyleras.¹ Nivåuppgifterna till kalkylerna i detta kapitel kommer från Conference Board *International Comparisons of Hourly Compensation Costs in Manufacturing* och från Eurostat *Labour Cost Survey (LCS)*.

Svenskt kostnadsläge mer i nivå med i viktiga konkurrentländer pga svag svensk krona

En medarbetare i svensk tillverkningsindustri kostar i genomsnitt 385 SEK per timme enligt analysen baserad på Conference Board och 432 enligt den baserad på Eurostat *LCS*. Uppgifterna avser i båda fallen samtliga anställda 2019. Sammantaget är kostnadsnivån enbart i ett fåtal länder – däribland Schweiz, Norge, Belgien, Danmark och Tyskland – högre än i Sverige.

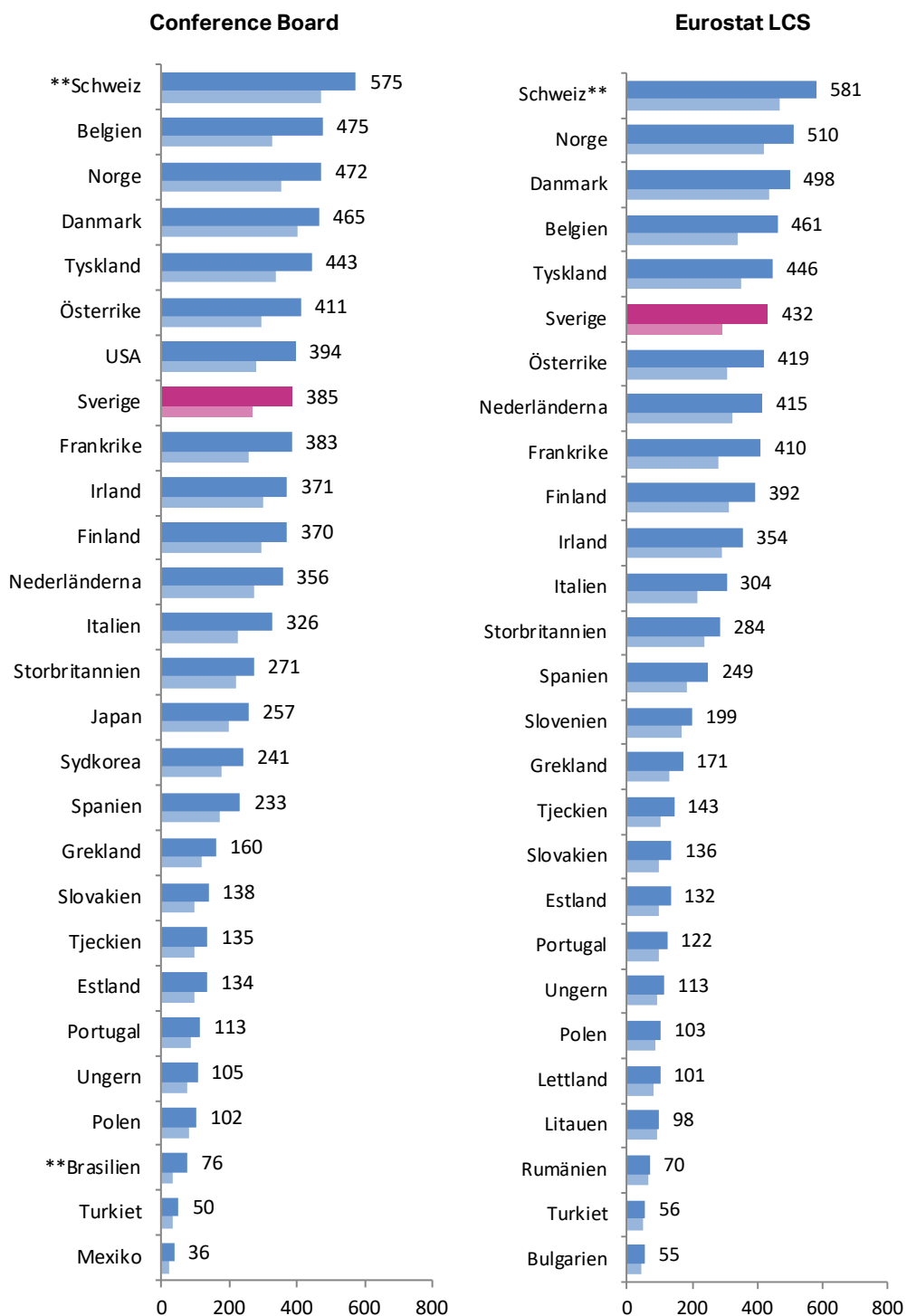
Det tyska kostnadsläget är tydligt högre än det svenska enligt båda källorna. Att så är fallet beror framför allt på den svaga svenska kronan. Dollarns förstärkning mot kronan har dessutom gjort att kostnadsläget i USA passerat det svenska. Samtidigt är kostnadsläget i Sverige fortfarande högre än i konkurrentländer som Finland, Frankrike, Nederländerna och Storbritannien.

För Sverige är nivån enligt analysen baserad på Conference Boards data ungefär motsvarande som enligt nationell svensk statistik. Samtidigt framstår nivån enligt Eurostat *LCS* som väl hög. Vi utvecklar detta lite längre fram i kapitlet. Teknikföretagen anser sammantaget att den förstnämnda källan ger en något mer relevant bild av den svenska kostnadsnivån. Båda källorna är dock användbara för internationella jämförelser av arbetskraftskostnader.

¹ Med hjälp av växelkurser och indexserier som anger kostnadsutveckling i lokal valuta har kostnadsnivån för 2019 kalkylerats utifrån uppgifter som avser tidigare år. Indexserier från Eurostat *Labour Cost Index (LCI)* har i första hand använts. När inte detta varit möjligt har OECD *Main Economic Indicators (MEI)* använts. Växelkursuppgifter är hämtade från europeiska centralbanken eller Sveriges Riksbank. Arbetskraftskostnadsnivåerna kommer från Conference Board *International Comparisons of Hourly Compensation Costs in Manufacturing* och från Eurostat *Labour Cost Survey*. Däreutöver har nationalräkenskaper från Eurostat använts som ett komplement. Serier för "employees" och inte "total employment" har använts vid beräkning av arbetskraftskostnader enligt nationalräkenskaper.

ENLIGT EUROSTAT ÄR DET SVENSKA KOSTNADSLÄGET HÖGRE ÄN ENLIGT CONFERENCE BOARD

Total arbetskraftskostnad och lön (skuggade staplar) inom tillverkningsindustrin 2019, samtliga anställda (SEK per timme)*

Källa: Teknikföretagen

* Se beskrivning av kalkylmetod på föregående sida.

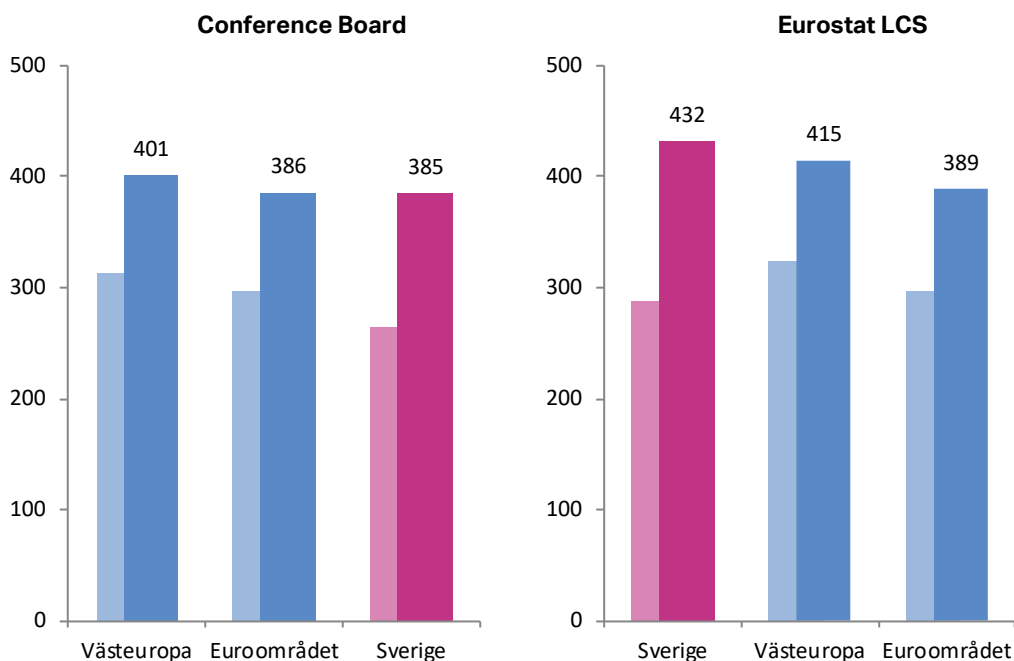
** Eftersom ökningstakter inte finns via Eurostat *LCI* eller OECD *MEI* så har ökningstakt från nationellt statistikinstitut istället använts i kalkylen.

I Västeuropa sammantaget är den genomsnittliga arbetskraftskostnaden inom tillverkningsindustrin 401 SEK per timme enligt kalkylen baserad på Conference Board och 415 SEK per timme enligt den baserad på Eurostat LCS. Motsvarande siffror för euroområdet är 386 respektive 389 SEK per timme. Kostnadsnivån i Sverige ligger alltså under den i Västeuropa och i linje med den i Euroområdet enligt kalkylen baserad på Conference Board. Den ligger samtidigt över dessa båda områden när kalkylen görs enligt Eurostat LCS. I rapportens sista kapitel beskriver vi det relativa kostnadsläget mer i detalj.

För att väga samman länderna i Västeuropa och euroområdet har konkurrensvikter använts som ska återspegla ländernas ekonomiska betydelse för Sverige (utifrån handelsflöden). De vikter som använts är konjunkturinstitutets KIX-vikter. Även andra vikter kan användas med motsvarande resultat som följd. Det relativa kostnadsläget och dess utveckling analyseras mer utförligt i rapportens sista kapitel.

SVENSKT KOSTNADSLÄGE MER I NIVÅ MED VÄSTEUROPEISKT PGA SVAG SVENSK KRONA

Total arbetskraftskostnad och lön (skuggade staplar) inom tillverkningsindustrin 2019, samtliga anställda (SEK per timme)*

Källa: Teknikföretagen

* De länder som KIX-viktats samman till Västeuropa (exkl. Sverige) är Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike. De länder som vägts samman till euroområdet är euroländerna exklusive Lettland, Litauen, Slovenien, Cypern och Malta har vägts samman till euroområdet. Eftersom KIX-vikt inte finns för Estland har landet viktats med utgångspunkt i varuhandeln med Sverige. Se i övrigt beskrivning av kalkylmetod på kapitlets första sida.

I östra Europa är arbetskraftskostnaden inom tillverkningsindustrin betydligt lägre än i Sverige och övriga Västeuropa. Svenska företag har exempelvis mycket verksamhet i Estland, där kostnadsnivån är drygt 130 SEK per timme enligt båda kalkylerna som presenteras i detta kapitel. I USA är kostnadsnivån 394 SEK per timme enligt kalkylen baserad på Conference Board. Tidigare har den amerikanska kostnadsnivån legat klart under den svenska, men på grund av dollarförstärkningen hamnade den under 2019 för första gången på många år över den svenska. I rapportens bilagor finns kostnadsnivåer för betydligt fler länder än vad som presenteras här.

Stor skillnad mellan lön och total arbetskraftskostnad i Sverige

De skuggade staplarna i figurerna i detta avsnitt anger lön per timme. Skillnaden mellan lön och total arbetskraftskostnad är jämförelsevis stor i Sverige. I Danmark utgör exempelvis lönen en betydligt större andel av den totala arbetskraftskostnaden. Det bör dock noteras att den anställde själv betalar en stor del av de sociala avgifterna i Danmark. Lönebikostnadernas andel i Sverige är samtidigt även betydligt större än i viktiga konkurrentländer som Finland, Tyskland och Nederländerna. För industrin är det den totala arbetskraftskostnaden som främst är av betydelse. I rapportens bilagor finns dock siffersatta löneuppgifter från olika källor för ett antal länder.

Olika kostnadsnivåer beroende på val av källa

Som framgår av uppgifterna som presenterats tidigare i detta kapitel ger internationella jämförelser av kostnadsnivåer olika resultat beroende på val av källa. Rimlighetsbedömningar av uppgifter enligt olika källor kan göras genom att jämföra dem sinsemellan. Dessutom kan jämförelser göras med nationalräkenskaper och med nationell statistik. Enligt nationell svensk statistik är kostnaden ca 373 SEK per timme 2019. Detta som ett vägt genomsnitt av arbetare och tjänstemän enligt SCB:s arbetskraftskostnadsindex (AKI). Enligt svenska nationalräkenskaper var arbetskraftskostnaden inom industrin 380 SEK per timme 2019.

Beskrivning av de olika källorna

Conference Board använder främst nationell offentlig lönestatistik till sammanställningen av *International Comparisons of Hourly Compensation Costs in Manufacturing*. Vid behov används även andra källor för att åstadkomma serier för både direkt lön och total arbetskraftskostnad. Även om uppgifterna inte baseras på egna undersökningar som är exakt harmoniserade mellan de olika länderna så anser vi att materialet på ett bra sätt återspeglar kostnadsbilden internationellt.

Eurostat *LCS* (dvs. *Labour Cost Survey*) uppdateras vart fjärde år. De senaste uppgifterna avser 2016. Enligt metodbeskrivningen är undersökningen gjord på ett harmoniserat och genomarbetat sätt – vilket förvisso inte utesluter felkällor i underlaget. Teknikföretagen anser (som tidigare nämnts) att kostnadsnivån för Sverige är alltför hög jämfört med uppgifter från andra källor. I begreppet total arbetskraftskostnad enligt *LCS* ingår, förutom lön och sociala avgifter enligt lag och avtal, också kostnader för tjänstebil, utbildning, mat, bonusprogram m.m. Även om man räknar bort de sistnämnda kostnadsposterna så hamnar nivån för Sverige högt. Något som också bidrar är att antalet arbetade timmar per heltidsekvivalent enligt *LCS* framstår som lite väl lågt. För de flesta andra europeiska länder är kostnadsnivåerna enligt *LCS* samtidigt mer rimliga jämfört med andra källor.

När nationalräkenskaper används för att beräkna arbetskraftskostnad per timme divideras årlig total arbetskraftskostnad med årligt antal arbetade timmar. Nationalräkenskaper är vanligtvis preliminära och revideras löpande något eller några år efter publicering – för svensk del i ungefär två år. Dessutom bör man ha i åtanke att vissa korrigeringar görs eftersom nationalräkenskaper ska följa FN:s rekommendationer. När Eurostat redovisar arbetskraftskostnader enligt nationalräkenskaper exkluderas delar av de sociala avgifterna som är rena skatter – för Sveriges del den allmänna löneavgiften. Det gör att kostnadsnivån för Sverige enligt nationalräkenskaper från Eurostat framstår som onormalt låg jämfört med andra källor.

RESULTATET AV INTERNATIONELLA JÄMFÖRELSE VARIERAR BEROENDE PÅ VAL AV KÄLLA

Total arbetskraftskostnad inom tillverkningsindustrin 2019, samtliga anställda (SEK per timme)*

	Conference Board 2019	Eurostat LCS 2019	Nationalräkenskaper via Eurostat (samt SCB för Sverige) 2019
Schweiz**	575	581	:
Belgien	475	461	471
Norge	472	510	522
Danmark	465	498	477
Tyskland	443	446	431
Österrike	411	419	387
USA	394	:	:
Sverige***	385	432	380
Frankrike	383	410	402
Irland	371	354	324
Finland	370	392	372
Nederländerna	356	415	391
Italien	326	304	268
Storbritannien	271	284	340
Japan	257	:	:
Sydkorea	241	:	:
Spanien	233	249	233
Grekland	160	171	116
Slovakien	138	136	132
Tjeckien	135	143	128
Estland	134	132	118
Portugal	113	122	113
Ungern	105	113	97
Polen	102	103	75
Litauen	:	101	94
Lettland	:	98	102
Brasilien**	76	:	:
Rumänien	:	70	
Bulgarien	:	55	52
Turkiet	50	56	:
Mexiko	36	:	:

Källa: Teknikföretagen

: Uppgift saknas.

* Se beskrivning av kalkylmetod på kapitlets första sida.

** Eftersom ökningstakter inte finns via Eurostat *LCI* eller OECD *MEI* för detta land, har ökningstakt från nationellt statistikinstitut istället använts i kalkylen.

*** Arbetskraftskostnadsnivån enligt nationalräkenskaper för Sverige (dvs. 380 SEK per timme) i tabellen är hämtad från Statistiska Centralbyrån (SCB). Enligt Eurostat är siffran 322 SEK per timme. Skillnaden förklaras till stor del av att delar av att de sociala avgifterna som är rena skatter – för Sveriges del den allmänna löneavgiften – exkluderas när Eurostat redovisar arbetskraftskostnad. Som jämförelse kan nämnas att siffran från SCB exklusive skatter är 318 SEK per timme.

Även International Labour Organization (ILO) samlar in statistik över arbetskraftskostnader – men uppgifterna är dessvärre inte harmoniserade enligt någon specifik standard. Därmed anser vi inte att det är relevant att redovisa dessa uppgifter för de länder som presenterats utifrån andra källor. ILO har dock data för fler länder än vad Conference Board och Eurostat har.

Statistik uppdelad i kategorierna arbetare och tjänstemän

Arbetskraftskostnader för arbetare och tjänstemän var för sig efterfrågas ofta i Sverige. Samtidigt finns inte längre denna typ av uppgifter via källor med internationell statistik. Orsaken är att allt färre länder delar upp arbetskraften i dessa kategorier. Tyskland använder exempelvis istället fem kategorier, så kallade "leistungsgruppen", där arbetet definieras utifrån kvalifikation och svårighetsgrad.

Betydligt lägre arbetskraftskostnader på växande marknader

Växande marknader som Brasilien, Indien, Kina och Mexiko är minst lika relevanta att inkludera som de gamla industriländerna vid kostnadsjämförelser. För några av dessa länder har statistik presenterats tidigare i detta kapitel. För Kina och Indien är samtidigt tillgången till statistik begränsad. Utifrån olika källor och egna undersökningar kan vi dock göra grova uppskattningar av kostnadsläget.²

Arbetskraftskostnaden inom tillverkningsindustrin i Indien är ungefär en tiondel av vad den är i Sverige. I Kina är den högre än i Indien – särskilt i mer urbana områden. Det är dessvärre svårt att ange en exakt kostnadsnivå eftersom offentlig statistik är dåligt uppdaterad. I Brasilien är kostnadsnivån ungefär en femtedel av den svenska.

Inte bara i Kina – utan på växande marknader överlag – är skillnaderna stora mellan olika områden, företag och yrkesgrupper. I urbana områden är lönerna vanligtvis betydligt högre än på landsbygden. För kvalificerad arbetskraft i områden med många multinationella företag kan kostnaden på växande marknader vara klart högre än vad som anges ovan. Detta gäller både för kvalificerade yrkesarbetare, ingenjörer och högre tjänstemän. I Kina är kostnaden för högre tjänstemän i vissa fall högre än i Sverige.

² Vår uppskattning bygger på internationell statistik från Eurostat, Bureau of Labor Statistics, Conference Board, ILO, nationella statistikinstitut samt på egna undersökningar av arbetskraftskostnadsläget vid svenska teknikföretag i dessa länder.

Ökning av arbetskrafts- kostnader inom industrin

Högre ökningstakt i Sverige än i euroområdet under många år

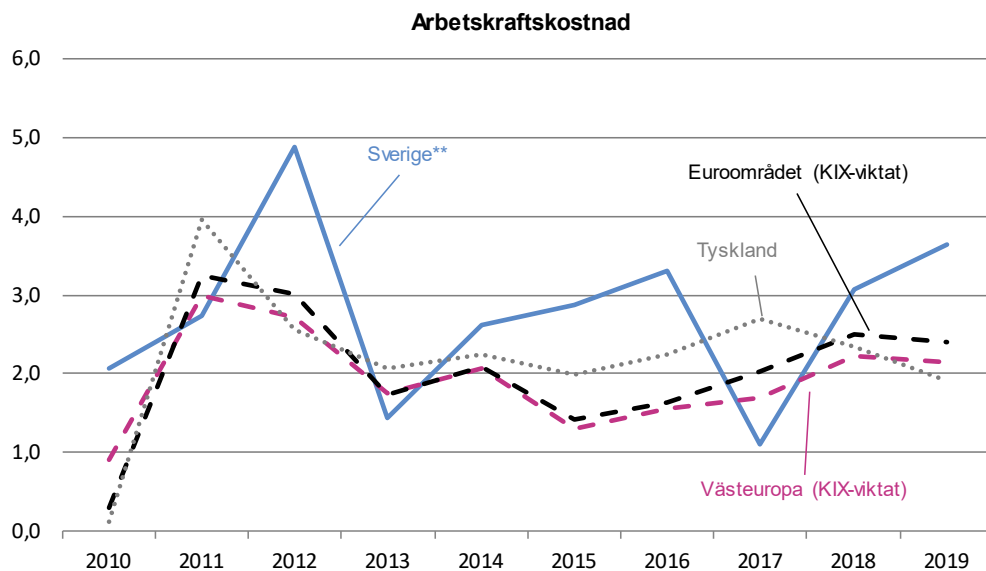
Arbetskraftskostnadernas utveckling avgör i stor utsträckning hur de svenska konkurrensförutsättningarna utvecklas. Internationella jämförelser av ökningstakterna är därför viktiga. Vi gör en analys i lokal valuta i detta kapitel. Detta för att ökningstakten i respektive land/område ska kunna särskiljas från växelkursförändringarna. På så sätt framgår effekterna av de ökningarna som förhandlas fram av avtalsslutande parter eller lokalt på företag i de olika länderna tydligare än när även växelkursförändringar beaktas.

Arbetskraftskostnadernas utveckling enligt Eurostat LCI

Eurostat Labour Cost Index (LCI) är den källa som i första hand används för att jämföra ökningstakt för arbetskraftskostnad och lön inom EU. Enligt LCI ökade arbetskraftskostnaden inom tillverkningsindustrin i Västeuropa med 2,1 procent 2019 samtidigt som den ökade med 2,4 procent i euroområdet. Ökningstakterna för enbart lönen var på motsvarande nivå som arbetskraftskostnaden i Västeuropa samtidigt som den var 3,0 procent i Euroområdet. Konjunkturinstitutets så kallade KIX-vikter har här använts för att väga samman enskilda länder till Västeuropa respektive euroområdet.

ÅTERIGEN HÖGRE ÖKNINGSTAKT I SVERIGE ÄN I ÖVRIGA EUROPA 2019

Ökning av arbetskraftskostnad per timme i tillverkningsindustrin räknat i lokal valuta (årlig procentuell förändring)*

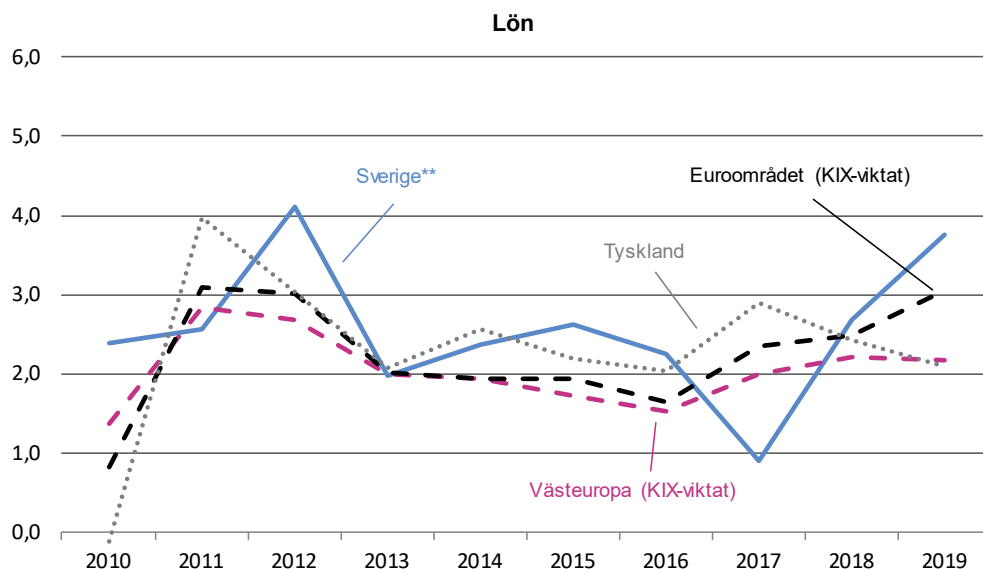
Källa: Eurostat LCI

* De länder som vägts samman till Västeuropa (Sverige ingår ej) är Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Nederländerna, Norge, Portugal, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike, dvs. de länder för vilka det finns LCI-data. De länder som vägts samman till euroområdet är euroländerna exklusive Slovenien, Cypern och Malta. Estland, Lettland, Litauen och Slovakien ingår från och med det år de blev euroländer. Eftersom KIX-vikt inte finns för Estland, Lettland och Litauen har länderna viktats med utgångspunkt i varuhandeln med Sverige.

** Omklassificeringen av Ericsson AB till tjänstesektorn förklarar den låga ökningstakten för Sverige 2017.

TYDLIG SKILLNAD MELLAN SVERIGE OCH EUROOMRÅDET ÄVEN FÖR ENBART LÖNENS ÖKNINGSTAKT

Ökning av lön per timme i tillverkningsindustrin räknat i lokal valuta
(årlig procentuell förändring)*

Källa: Eurostat LCI

* Se första figuren i detta kapitel för de olika definitionerna på euroområdet och för beskrivningar av hur beräkningarna är gjorda samt vilka länder som ingår i respektive områden.

** Omklassificeringen av Ericsson AB till tjänstesektorn förklarar den låga ökningstakten för Sverige 2017.

För Sverige var arbetskraftskostnadsökningstakten 3,6 procent 2019 medan ökningstakten enbart för lönen var 3,8 procent, dvs. mer än en procentenhet högre än i såväl Västeuropa som euroområdet.

Ökningstakter studeras dock bäst för perioder om flera år. Såväl tidpunkter för lönerrevisioner som andra engångseffekter – bl.a. kopplat till sociala avgifter enligt avtal – gör att det kan vara missvisande att jämföra uppgifter för enskilda år mellan länder. Genom att jämföra ökningstakten för flerårsperioder ökar jämförbarheten länderna/områdena emellan. Värt att notera är också att LCI-siffror för många länder fortfarande är preliminära för 2019.

Under femårsperioden 2015-2019 ökade arbetskraftskostnaden i Sverige med i genomsnitt 2,8 procent per år. Under motsvarande period var ökningstakten i Västeuropa 1,8 procent per år. I euroområdet var den 2,0 procent under perioden. Siffran för Sverige är påverkad nedåt av att SCB omklassificerat Ericsson AB till tjänstesektorn i statistiken för 2017. Trots detta har ökningstakten inom tillverkningsindustrin i Sverige varit närmare en procentenhet högre än i Västeuropa och euroområdet under den aktuella femårsperioden. Blickar man tillbaka en hel tioårsperiod har den svenska ökningstakten enbart två gången legat under den i Västeuropa och euroområdet. Att trenden med högre ökningstakt i Sverige ännu inte brutits är bekymmersamt.

Betraktas istället löneökningstakten är skillnaden mellan Sverige och Västeuropa respektive euroområdet något mindre än för den totala arbetskraftskostnaden.

Samtliga tre nordiska grannländer uppvisar nu lägre ökningstakt för arbetskraftskostnaderna än Sverige. I Norge var ökningstakten 2,1 procent per år under perioden 2015-2019. I Danmark var den 2,3 procent medan den var låga 0,5 procent i Finland. Det sistnämnda tack vare den finska regeringens paket med åtgärder för att förbättra landets konkurrenskraft.

HÖGRE KOSTNADSÖKNINGAR I SVERIGE ÄN I ÖVRIGA EUROPA UNDER MÅNGA ÅR

Ökning av arbetskraftskostnad per timme i tillverkningsindustrin räknat i lokal valuta (årlig procentuell förändring)*

Eurostat LCI	2010-2014	2015-2019	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Belgien	2,5	1,1	1,1	0,2	0,1	1,3	1,6	2,1
Danmark	2,1	2,3	2,0	1,7	2,8	1,5	2,5	3,2
Estland	5,1	6,2	5,9	6,2	5,6	6,2	6,4	6,8
Finland	1,8	0,5	1,9	2,1	0,7	-1,8	1,0	0,6
Frankrike	2,4	1,7	1,0	1,2	1,2	1,6	2,5	2,0
Grekland	-2,6	0,8	0,9	-1,0	-1,4	0,4	2,3	3,9
Irland	0,4	1,5	2,3	-1,2	2,0	1,0	2,3	3,6
Italien	1,9	0,7	1,1	-0,6	-0,7	0,0	1,5	3,3
Lettland	3,6	8,8	5,9	8,7	7,1	7,5	12,7	8,2
Litauen	3,1	8,2	3,9	7,4	9,2	9,9	8,8	5,9
Nederländerna	1,4	1,8	3,4	0,2	1,5	2,4	2,7	2,6
Norge	3,7	2,1	3,8	1,2	2,1	1,4	2,4	2,9
Polen	4,2	5,9	4,5	3,6	4,6	6,4	7,9	6,9
Portugal	-1,2	2,7	-0,7	3,4	2,9	2,8	3,3	1,1
Spanien	1,2	0,7	0,5	-0,5	0,4	0,9	0,8	2,0
Storbritannien	1,6	2,4	2,2	3,0	2,4	2,7	3,2	0,9
Sverige**	2,7	2,8	2,6	2,9	3,3	1,1	3,1	3,6
Tjeckien	2,5	6,4	3,0	4,3	4,3	8,4	8,7	6,4
Tyskland	2,2	2,2	2,2	2,0	2,2	2,7	2,3	1,9
Ungern	4,1	7,7	2,8	3,7	5,5	9,2	9,4	11,0
Österrike	2,1	2,5	2,9	2,1	2,0	1,8	3,4	3,1
Västeuropa (KIX-viktat)	2,1	1,8	2,1	1,3	1,6	1,7	2,2	2,1
Euroområdet (KIX-viktat)	2,1	2,0	2,1	1,4	1,6	2,0	2,5	2,4
Euroområdet (enl. Eurostat)	2,0	1,8	1,8	1,2	1,4	1,9	2,3	2,3
Europeiska unionen (enl. Eurostat)	2,1	2,3	1,9	1,7	1,8	2,4	2,8	2,7

Källa: Eurostat LCI

* Se första figuren i detta kapitel för de olika definitionerna på euroområdet och för beskrivningar av hur beräkningarna är gjorda samt vilka länder som ingår i respektive områden.

** Omklassificeringen av Ericsson AB till tjänstesektorn förklarar den låga ökningstakten 2017.

I Tyskland var ökningstakten 2,2 procent per år under femårsperioden 2015-2019 och 1,9 procent 2019. Även om ökningstakten växlat upp något i Tyskland – jämfört med såväl fem- och tioårsperioderna dessförinnan – är den låg jämfört med i Sverige. Eftersom stora industriländer väger tungt, både när Eurostat aggregerar data och vid KIX-viktning, är den tyska utvecklingen en viktig förklaring till utvecklingen i euroområdet och Västeuropa sammantaget.

Ökningstakterna i Belgien och Frankrike ligger nu på ungefär samma nivå som i Tyskland. I flera sydeuropeiska länder – däribland Grekland och Italien – har samtidigt ökningstakterna växlat upp efter att ha varit jämförelsevis låga (eller t.o.m. negativa) efter den europeiska skuldskrisen. Det kan också konstateras att ökningstakterna i de baltiska länderna är höga och har varit det under en längre period efter en tillfälligt negativ ökningstakt i samband med finanskrisen. I Estland ökade arbetskraftskostnaderna med 6,2 procent per år 2015-2019. Motsvarande siffror för Lettland och Litauen är 8,8 respektive 8,2 procent.

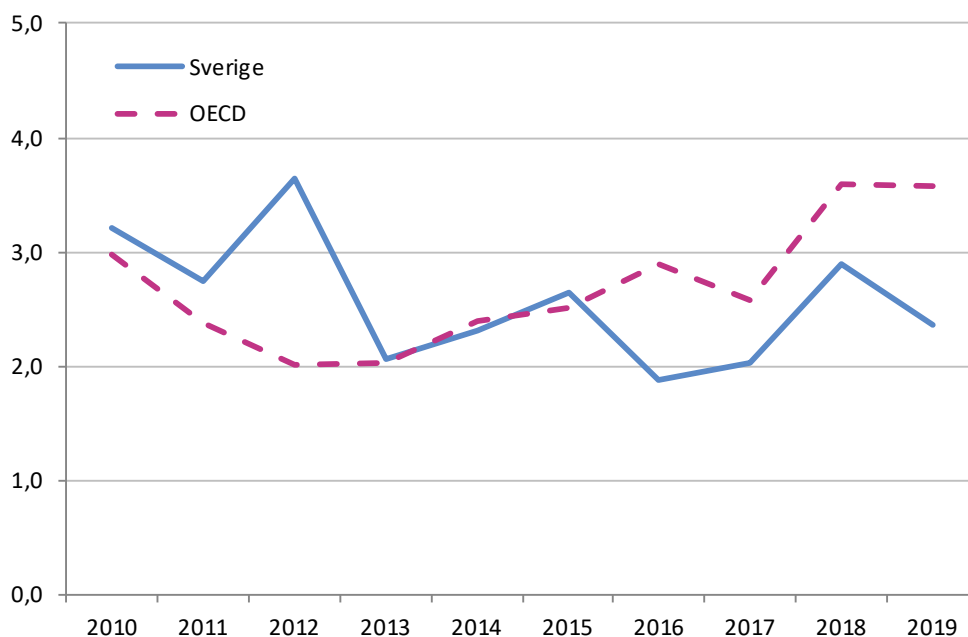
Ökningstakt i viktiga konkurrentländer enligt Conference Board och OECD

Conference Board redovisar ökningstakten för arbetskraftskostnader även i andra konkurrentländer än EU-länderna, men för närvarande är denna källa dåligt uppdaterad. Därmed redogör vi inte i detalj för ökningstakter enligt denna källa i årets rapport. Uppgifter från Conference Board finns i rapportens bilagor.

OECD *Main Economic Indicators (MEI)* är ytterligare en källa som kan användas för internationella jämförelser, men uppgifterna avser här löneökningar och inte ökning av total arbetskraftskostnad. I OECD-området har löneökningstakten varit 3,0 procent per år under femårsperioden 2015-2019 enligt denna källa. Motsvarande uppgift för Sverige är 2,4 procent per år. Enligt denna källa har alltså ökningstakten i Sverige varit tydligt lägre än inom OECD-området. Även för OECD *MEI* redovisas uppgifter för ett stort antal länder i rapportens bilagor.

HÖGRE LÖNEÖKNINGSTAKT I OECD ÄN I SVERIGE 2016 TILL 2019

Utveckling av lön per timme inom tillverkningsindustrin i lokal valuta (årlig procentuell förändring)

Källa: OECD *MEI*

Varierande ökningstakter enligt olika källor

Som framgår tidigare i detta kapitel är skillnaderna mellan olika källor relativt stora för enskilda länder och år. Uppgifterna harmoniserar däremot bättre över tid. Alltså studeras utvecklingen bäst under perioder på några år.

Sammantaget bedömer vi att Eurostat *LCI* (dvs. *Labour Cost Index*) i första hand bör användas för att jämföra ökningstakter inom EU. *LCI* bygger på obligatoriskt uppgiftslämnande och rapporteringen följer en väl definierad metod. Därmed består uppgifterna av kompletta indexserier med kvartals- och årsdata för ökningstakten av både total arbetskraftskostnad och lön för EU-länderna. För svensk del baseras uppgifterna på konjunkturlönestatistiken och statistiken är preliminär i upp till ett år.

Conference Board tillhandahåller uppgifter främst baserade på nationell officiell lönestatistik, men denna källa är alltså i dagsläget dåligt uppdaterad.

Underlaget till *MEI* (dvs *Main Economic Indicators*) från OECD är i första hand arbetsmarknadsundersökningar och i andra hand nationalräkenskaper. *MEI* harmoniserar inte helt mellan länder eftersom definitionerna skiljer sig åt.

Analys av arbetskraftskostnadernas ökningstakt internationellt kan även göras direkt utifrån nationalräkenskaper från exempelvis Eurostat eller OECD. Årlig arbetskraftskostnad divideras då med antal arbetade timmar varefter förändring över tid beräknas. Dock bör man ha i åtanke att det är nationalräkenskapsaggregat man studerar och att vissa korrigeringar görs eftersom nationalräkenskaper ska följa FN:s rekommendationer.

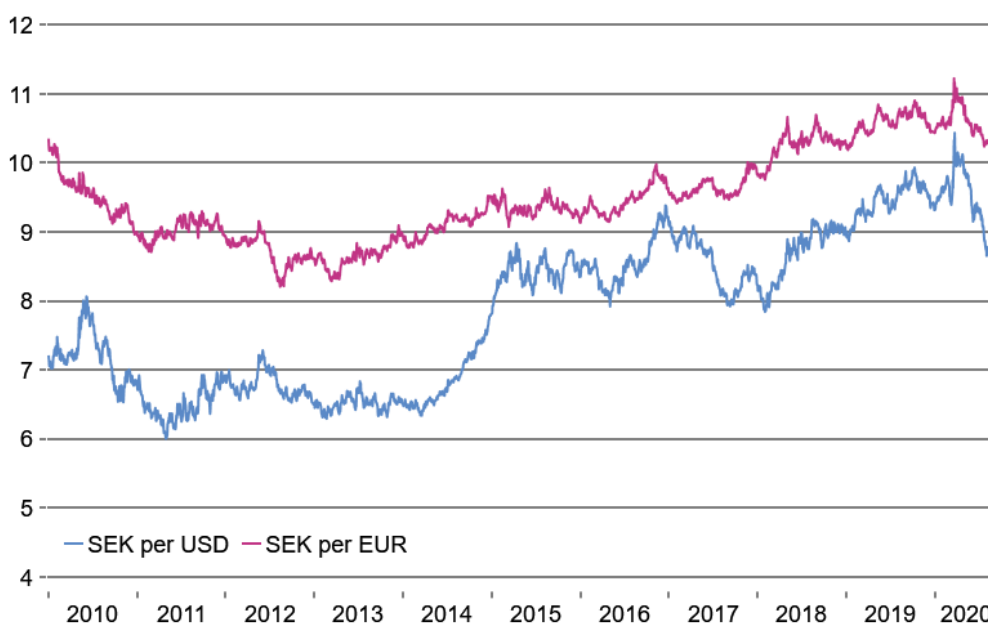
Kronans utveckling mot andra valutor

Växelkursförändringar påverkar det relativa kostnadsläget

Växelkursförändringar påverkar i stor utsträckning den relativa arbetskraftskostnadsutvecklingen. Här redogör vi därför för kronans utveckling i förhållande till andra valutor. I nästa kapitel fortsätter vi sedan med att visa utvecklingen av det relativa arbetskraftskostnadsläget – beaktat både ökningstakt i lokal valuta och växelkursförändringar. En fortsatt svagare krona – mot flera stora valutor – under 2019 bidrog sammantaget till att förbättra det relativa arbetskraftskostnadsläget. Hittills under 2020 har samtidigt utvecklingen varit den motsatta.

FÖRSTÄRKT SVENSK KRONA MOT EURON OCH DOLLARN UNDER 2020

Valutakursutveckling för euro och amerikanska dollar i förhållande till SEK (SEK per euro/dollar)

Källa: Sveriges Riksbank

En euro kostade 10,59 SEK i snitt under 2019, vilket kan jämföras med 10,26 SEK under 2018. Därmed försvagades kronan 3,2 procent mot euron mellan de båda åren. Trenden med successivt något svagare krona har därmed hållit i sig. När detta skrivs i september 2020 har kronan stärkts och en euro kostar 10,36 SEK. Mot den amerikanska dollarn har den svenska kronan fluktuerat mer än mot euron. Betraktar man helåret 2019 mot 2018 stärktes dollarn kraftigt eller med 8,8 procent mot kronan. Genomsnittskursen var 9,46 SEK per USD i snitt under 2019 medan den var 8,69 under 2018. Hittills under 2020 har samtidigt dollarn försvagats kraftigt. I skrivande stund är kursen 8,74 SEK per USD.

FLUKTURERANDE KURS MOT BRITTISKA PUNDET

Valutakursutveckling för det brittiska pundet i förhållande till SEK (SEK per GBP)

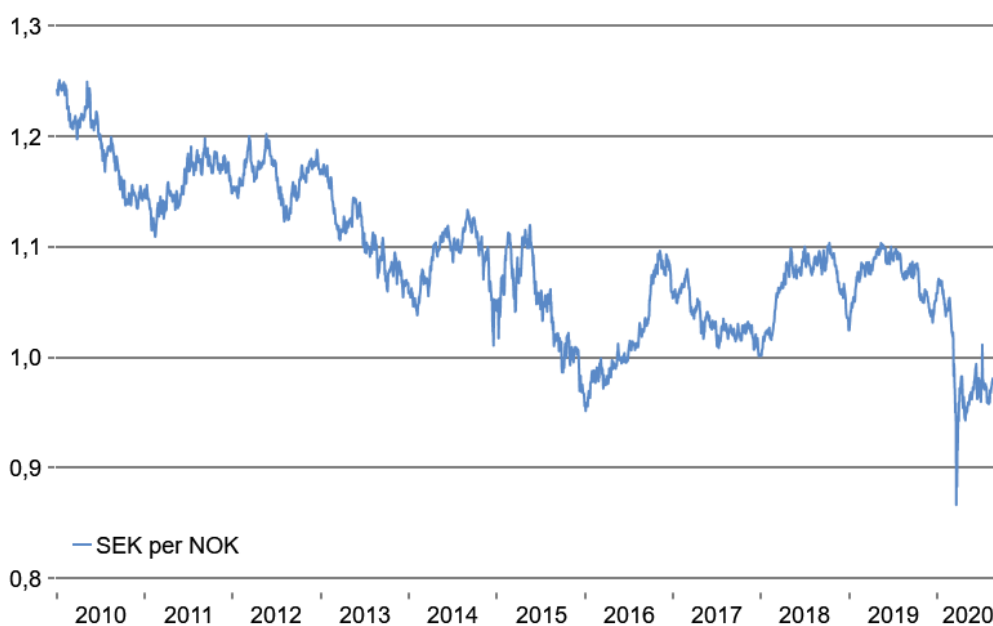

Källa: Sveriges Riksbank

Växelkursen mot det brittiska pundet har fluktuerat under senare år inte minst på grund av osäkerheten inför Brexit. 2019 stärktes pundet med drygt 4 procent mot den svenska kronan. Hittills under 2020 har riktningen däremot varit den omvända och kronan har istället stärkts i motsvarande storleksordning mot pundet.

KRAFTGT FLUKTURERANDE NORSK KRONA UNDER COVID19-PANDEMIN

Valutakursutveckling för den norska kronan i förhållande till SEK (SEK per NOK)

Källa: Sveriges Riksbank

Bland våra nordiska grannländer är som bekant Finland ett euroland medan Danmark har sin valuta nära knuten till euron, vilket innebär att den danska kronan i praktiken rör sig på samma sätt som euron mot den svenska kronan. Den norska kronan är samtidigt relevant att titta närmare på. Genomsnittskursen var 1,07 NOK per SEK under 2019. Den norska kronan hade därmed stärkts något mot den svenska tre år i rad. I mars 2020 försvagades samtidigt norska kronan rejält – pga. kraftigt fallande oljepris i samband med Covid19-pandemin – för att sedan i viss mån stärkas igen. I skrivande stund i september 2020 är kursen 0,98 NOK per SEK.

Några andra valutor som är centrala för analysen i denna rapport är schweizerfrancen och den japanska yenen. Schweizerfrancen har stärkts ungefär som den amerikanska dollarn mot kronan under senare år t.o.m. 2019. Däremot har den inte försvagats som dollarn. Yenen har samtidigt fluktuerat relativt kraftigt. Jämfört med 2018 stärktes yenen med drygt 10 procent mot kronan 2019. Detta för att sedan försvagas igen under 2020. De kraftigt varierande arbetskraftskostnaderna i Japan relativt Sverige (som vi beskriver i nästa kapitel) förklaras till största delen av dessa växelkursförändringar.

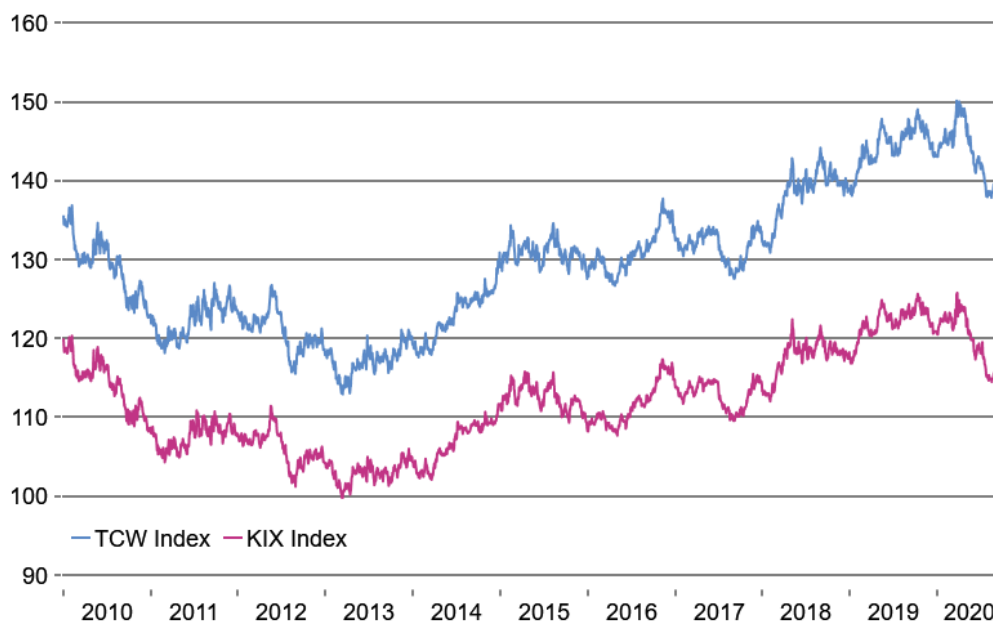
Försvagad svensk krona även enligt KIX- och TCW-index

För en mer generell bild av växelkursutvecklingen är det vanligt att kronan mäts mot KIX- eller TCW-index. Som vi beskrivit tidigare baseras vikterna i dessa index på hur stor Sveriges handel är med respektive land i förhållande till handeln med de övriga länder. Växelkursutvecklingen räknat mot dessa index innebär att kronans värde mäts mot en korg av andra valutor. Skillnaden mellan de båda indexserierna är att KIX-indexet är lite bredare än TCW-index eftersom även växande marknader ingår.

Den svenska kronan försvagades även enligt KIX- och TCW-index 2019 jämfört med året innan. Detta för att sedan stärkas hittills under 2020. Kronans utveckling mot dollarn är en viktig förklaring till detta. I relation till KIX-index försvagades kronan med 3,7 procent 2019. Motsvarande mot TCW-index var 4,3 procent. Hittills under 2020 har kronan istället stärkts i motsvarande storleksordning.

SKIFTE FRÅN TRENDMÄSSIG KRONFÖRSVAGNING TILL FÖRSTÄRKNING ENLIGT KIX- OCH TCW-INDEX

Kronans utveckling mot KIX- och TCW-index, index 100 = 18 november 1992

Källa: Sveriges Riksbank

Utveckling av industrins relativa kostnadsläge

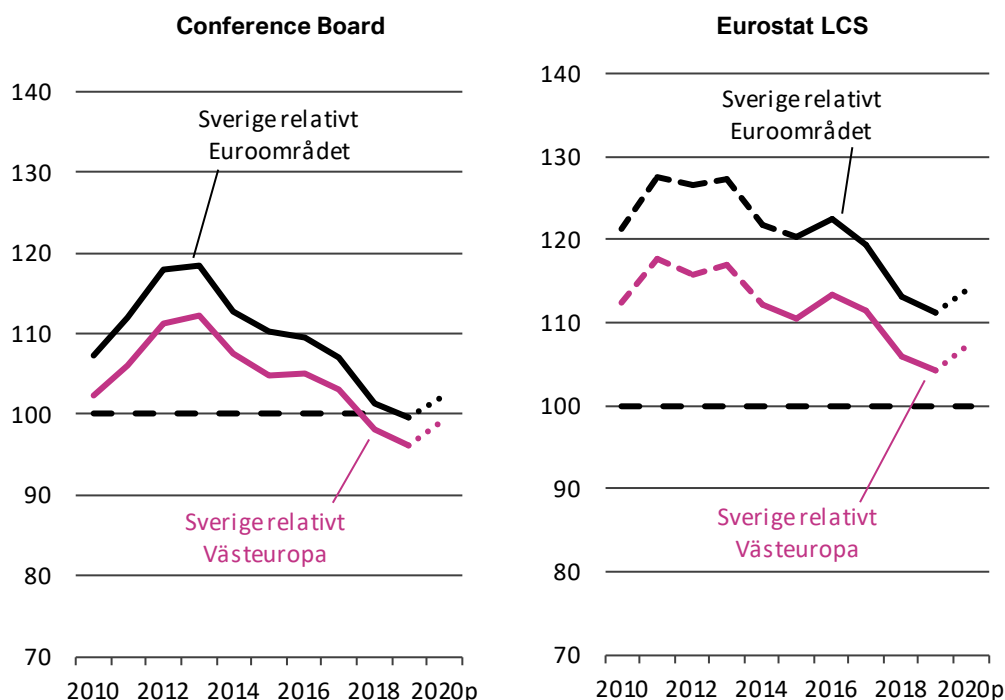
Det svenska relativa kostnadsläget förbättrades tillfälligt ytterligare 2019

I detta kapitel beskrivs den relativa kostnadsutvecklingen inom tillverkningsindustrin, räknat i gemensam valuta.³ Inledningsvis både med hjälp av uppgifter från Conference Board och Eurostat *Labour Cost Survey* (LCS).

Sammantaget bidrog den fortsatta försvagningen av kronan till att det svenska relativa arbetskraftskostnadsläget tillfälligt förbättrades ytterligare 2019. Det minskade med närmare 2 procent mot såväl Västeuropa som Euroområdet jämfört med året innan. Eftersom

TYDLIG NIVÅ SKILLNAD FÖR DET RELATIVA KOSTNADSLÄGET BEROENDE PÅ VAL AV KÄLLA

Relativ arbetskraftskostnad, per timme (Västeuropa respektive euroområdet = 100)*

Källa: The Conference Board och Eurostat LCS samt Teknikföretagens kalkyl för 2017, 2018, 2019 och prognos för 2020

* De prickade linjerna för 2020 är en modellering där växelkurser i genomsnitt under augusti 2020 använts samtidigt som nivåerna i övrigt hållits konstanta från 2019. De streckade linjerna före 2016 anger att dessa uppgifter baseras på tidigare versioner av Eurostat *Labour Cost Survey*. Länderna som KIX-viktats samman till Västeuropa (exkl. Sverige) är Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike. De länder som vägts samman till euroområdet är euroländerna exklusive Slovenien, Lettland, Litauen, Cypern och Malta. Eftersom KIX-vikt inte finns för Estland har landet viktats med utgångspunkt i varuhandeln med Sverige.

³ För att väga samman enskilda länder till Västeuropa och euroområdet har KIX-indexet från Konjunkturinstitutet använts. Se rapportens första kapitel för beskrivning av viktning och kalkylmetod.

den svenska kostnadsökningstakten räknat i lokal valuta återigen var högre än i bl.a. euroområdet så är det just växelkursutvecklingen som bidragit till att förbättra det relativa kostnadsläget.

Efter förbättringen var kostnadsnivån i Sverige 4 procent lägre än i Västeuropa 2019 enligt analysen baserad på Conference Board och 4 procent högre enligt analysen baserad på Eurostat LCS. Den svenska kostnadsnivån låg samtidigt i linje med den i euroområdet 2019 enligt den förstnämnda analysen ovan och 11 procent högre enligt den sistnämnda.

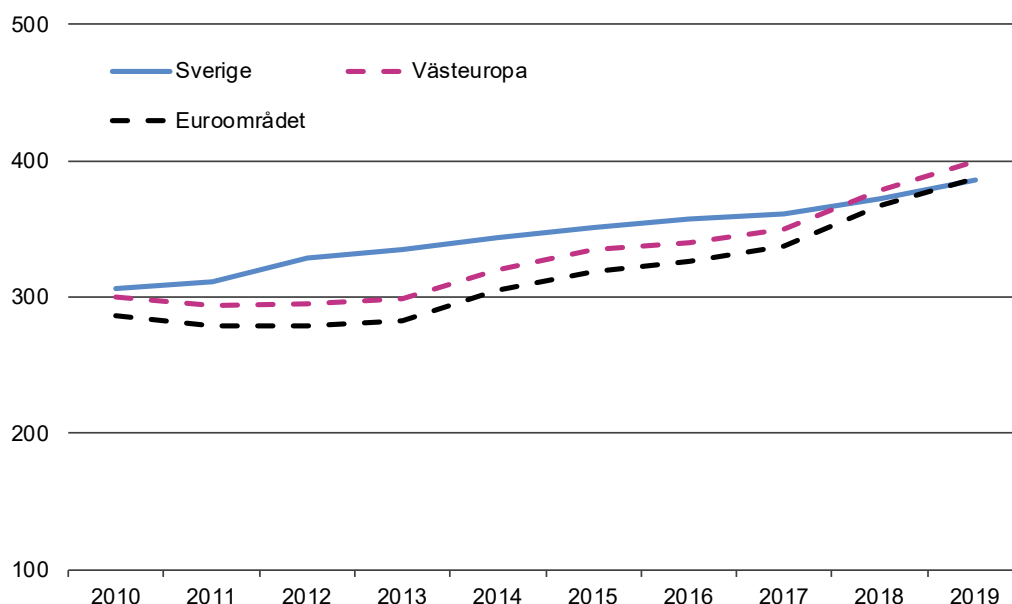
Som konstaterats i föregående kapitel har kronan stärkts mot flera stora valutor hittills under 2020. I diagrammen på föregående sida beskrivs effekten av detta genom en modellering där genomsnittskurser under augusti 2020 använts samtidigt som nivåerna i övrigt hållits konstanta från 2019. Modelleringen indikerar att det svenska kostnadsläget återigen försämrats under 2020.

Även om det svenska kostnadsläget i dagsläget inte framstår som alarmerande högt skulle en rejäl appreciering av växelkursen snabbt förändra spelplanen för industrin i Sverige och försämma konkurrensförutsättningarna. Utvecklingen hittills under 2020 ger en försmak av ett sådant förlopp – trots att kronförstärkningen hittills varit relativt blygsam.

Genomförs istället modelleringen med växelkursen 9 SEK per euro blir resultatet att kostnadsnivån i Sverige hamnar 10 procent över den i Västeuropa enligt analysen baserad på Conference Board respektive 23 procent över enligt Eurostat LCS. En kronförstärkning i denna storleksordning är inte osannolik vilket tydliggör problemet med att den svenska ökningstakten i lokal valuta trendmässigt fortsätter att vara högre än i viktiga konkurrentländer.

SVENSK KOSTNADSNIVÅ VAR UNGEFÄR PÅ MOTSVARANDE NIVÅ SOM EUROPEISK 2019

Utveckling av arbetskraftskostnad per timme i gemensam valuta (SEK per timme)*

Källa: The Conference Board samt Teknikföretagens kalkyl för 2017, 2018 och 2019

* De länder som KIX-viktats samman till Västeuropa (exkl. Sverige) är Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike. De länder som vägts samman till euroområdet är euroländerna exklusive Slovenien, Lettland, Litauen, Cypern och Malta. Eftersom KIX-vikt inte finns för Estland har landet viktats med utgångspunkt i varuhandeln med Sverige.

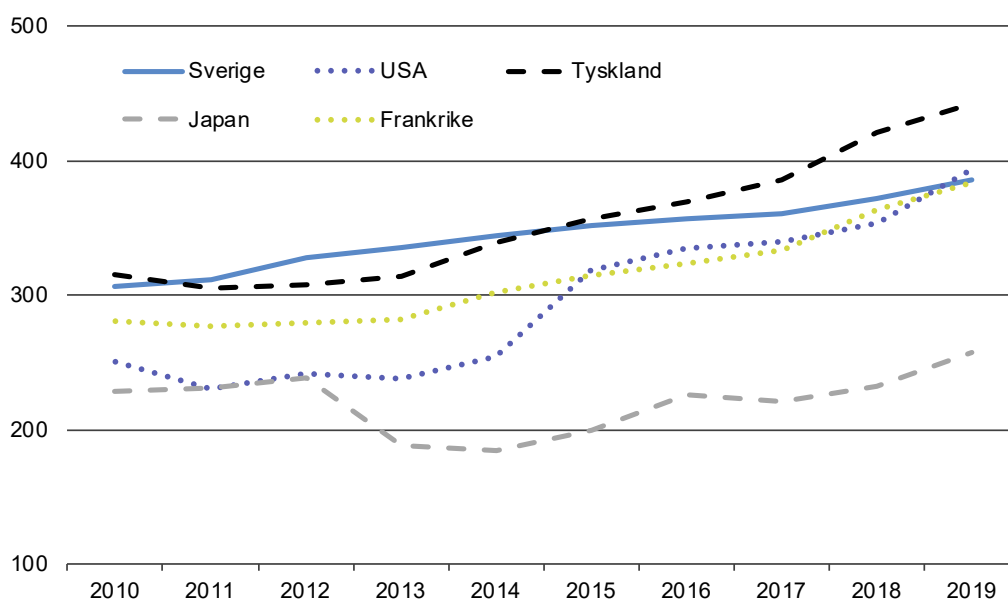
I resterande del av kapitlet används enbart Conference Board för att illustrera kostnadsnivåerna i diagrammen. Dels för att denna källa fungerar bättre för jämförelser under en längre tidsperiod. Dels för att vi anser att Conference Board bättre än Eurostats LCS åter speglar kostnadsnivån i Sverige, vilket tidigare nämnts i rapporten.

Förbättrat svenskt kostnadsläge relativt Tyskland

Utvecklingen i Tyskland påverkar i betydande grad hur det svenska kostnadsläget utvecklas relativt Europa. Under 2019 bidrog kronans försvagning mot euron till att kostnadsläget i Tyskland ökade relativt det svenska. Detta medan ökningstakterna i lokal valuta i de båda länderna inverkade i andra riktningen. Enligt analysen baserad på Conference Board låg kostnadsnivån i Tyskland 13 procent över nivån i Sverige 2019.

DET TYSKA KOSTNADSLÄGET ÄR NU TYDLIGT HÖGRE ÄN DET SVENSKA PGA DEN SVAGA KRONAN

Utveckling av arbetskraftskostnad per timme i gemensam valuta (SEK per timme)

Källa: The Conference Board samt Teknikföretagens kalkyl för 2017, 2018 och 2019

Högre relativ kostnadsnivå i USA pga. dollarförstärkningen

För USA och Japan redovisas inga nivåer enligt Eurostat LCS, så analysen för dessa båda länder baseras enbart på nivåer från Conference Board.

Den svenska kostnadsnivån låg 2 procent under den amerikanska 2019 – att jämföra med 35 procent över fem år dessförinnan. Utvecklingen under perioden förklaras i huvudsak av att den amerikanska dollarn stärkts kraftigt mot den svenska kronan. Dollarns försvagning mot kronan hittills under 2020 gör att den svenska kostnadsnivån återigen är högre än den amerikanska.

Arbetskraftskostnaden i japansk tillverkningsindustri har varierat kraftigt i relation till motsvarande i Sverige det senaste decenniet. Orsaken är främst de växelkursförändringar som beskrivits i föregående kapitel. Utvecklingen har dock delvis även påverkats av arbetskraftskostnadsutvecklingen i lokal valuta. Under perioden har Japan haft en väsentligt lägre ökningstakt än Sverige. Stundtals har förändringstakten till och med varit negativ.

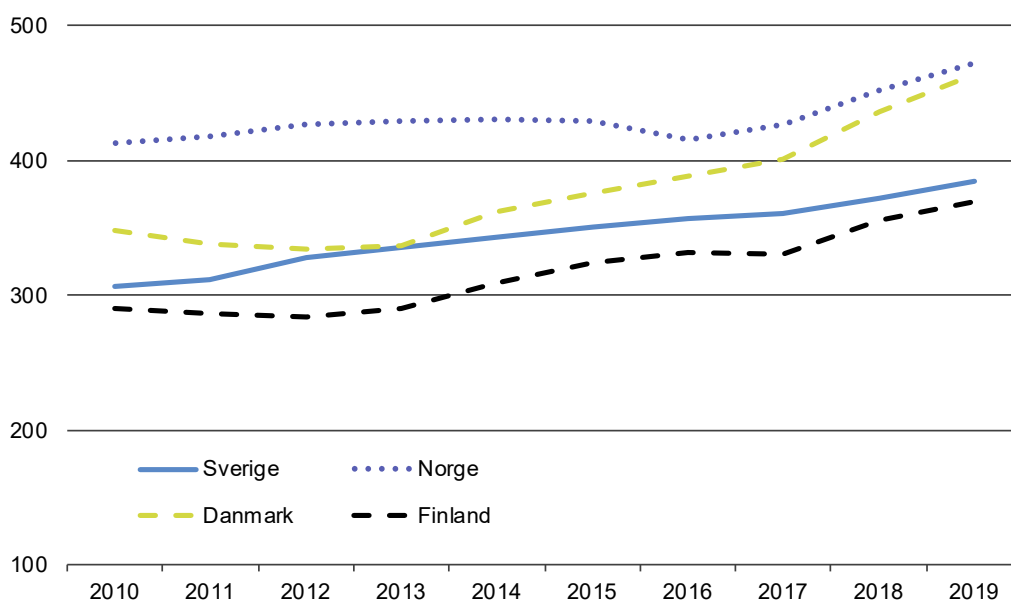
Högst kostnadsnivå i Norge bland de nordiska länderna

Arbetskraftskostnadsnivån i Norge förblev ungefär oförändrad relativt Sverige under 2019. Till följd av växelkursförändringarna som beskrevs i föregående kapitel har samtidigt det norska kostnadsläget sjunkit relativt det svenska hittills under 2020.

Eftersom den danska kronan är kopplad till euron följer valutautvecklingen och därmed även utvecklingen av relativa kostnadsläget för landet det som redovisats för euroområdet. Den danska kostnadsnivån har legat något över den svenska under flera år och skillnaden har successivt ökat främst till följd av växelkursutvecklingen. Eurolandet Finland har haft en något lägre kostnad än Sverige under en längre period. Växelkursutvecklingen har samtidigt gjort att skillnaden minskat 2018 och 2019.

FÖRBÄTTRAT RELATIVT KOSTNADSLÄGE MOT DANMARK OCH FINLAND PGA KRONFÖRSVAGNINGEN

Utveckling av arbetskraftskostnad per timme i gemensam valuta (SEK per timme)

Källa: The Conference Board samt Teknikföretagens kalkyl för 2017, 2018 och 2019

BILAGOR

Förteckning över bilagor

Arbetskraftskostnad och lön per timme, nivåer

Bilaga 1: Conference Board – Arbetskraftskostnad 2008 - 2016 samt kalkyl för 2017 - 2019

Bilaga 2: Conference Board – Lön 2008 - 2016 samt kalkyl för 2017 - 2019

Bilaga 3: Eurostat Labour Cost Survey (LCS) – Arbetskraftskostnad 2016 samt kalkyl för 2019

Bilaga 4: Eurostat Labour Cost Survey (LCS) – Lön 2016 samt kalkyl för 2019

Utveckling av arbetskraftskostnad och lön

Bilaga 5: Eurostat Labour Cost Index (LCI) – Utveckling av total arbetskraftskostnad 2009 - 2019

Bilaga 6: Eurostat Labour Cost Index (LCI) – Utveckling av lön 2009 - 2019

Bilaga 7: Conference Board – Utveckling av total arbetskraftskostnad 2009 - 2016

Bilaga 8: OECD Main Economic Indicators (MEI) – Löneutveckling 2009 - 2019

BILAGA 1

CONFERENCE BOARD – ARBETSKRAFTSKOSTNAD 2009 - 2019

Arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustrin, inklusive Teknikföretagens kalkyl för 2017-2019 (SEK)

Arbetskraftskostnad	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Argentina	78	92	104	128	131	121	149	96	:	:	:
Australien	250	285	301	323	308	316	326	327	336	346	364
Belgien	397	364	357	353	358	387	405	405	417	451	475
Brasilien*	62	72	75	73	68	72	65	68	77	73	76
Canada	223	246	235	249	238	236	259	258	270	273	299
Danmark	371	348	338	334	337	362	376	388	401	437	465
Estland	75	68	68	71	76	85	93	99	107	122	134
Filippinerna	13	13	13	14	14	14	18	18	:	:	:
Finland	333	290	286	285	290	309	324	331	331	356	370
Frankrike	302	281	277	279	282	302	315	323	334	364	383
Grekland	173	162	148	133	126	132	135	134	137	150	160
Irland	320	293	278	276	273	298	302	310	319	347	371
Israel	134	138	137	136	145	158	184	194	212	225	266
Italien	262	243	237	235	240	259	273	278	283	306	326
Japan	229	228	231	239	188	185	199	227	221	232	257
Mexiko	32	33	31	32	33	34	37	33	32	32	36
Nederländerna	324	276	268	267	267	289	295	296	309	337	356
Norge	406	414	418	427	429	431	430	416	427	453	472
Nya Zeeland	131	147	151	169	168	185	196	203	209	212	226
Polen	61	61	59	59	60	67	72	73	81	93	102
Portugal	94	86	86	84	84	87	93	94	98	108	113
Schweiz*	383	368	392	415	412	444	515	517	517	534	575
Singapore	134	139	150	165	168	184	218	229	:	:	:
Slovakien	85	77	76	77	81	89	93	99	108	125	138
Spanien	211	191	184	182	183	193	197	201	206	221	233
Storbritannien	223	208	198	209	202	226	262	243	237	258	271
Sverige	308	307	312	328	335	344	351	357	361	372	385
Sydkorea	114	129	124	138	144	162	190	197	205	229	241
Taiwan	59	60	60	64	61	65	80	84	:	:	:
Tjeckien	87	82	82	80	79	82	88	92	104	123	135
Tyskland	345	315	305	308	315	339	357	370	386	421	443
Ungern	66	60	59	60	62	65	69	74	82	93	105
USA	260	250	230	242	238	254	319	334	340	354	394
Österrike	323	288	281	283	289	313	329	339	351	386	411

Källa: Conference Board, International Labor Comparisons

* Eftersom ökningstakter inte finns via Eurostat LCI eller OECD för dessa länder, har ökningstakter från nationella statistikinstitut istället använts i kalkylen.

: Uppgift saknas.

Uppgifter från Conference Board för 2016 har använt som utgångspunkt för kalkylen. Därefter har i första hand Eurostat *Labour Cost Index* och i andra hand OECD *Main Economic Indicators* använts för att beräkna nivån 2017 till 2019.

Växelkurser från Sveriges Riksbank har använts vid omräkning till SEK.

BILAGA 2

CONFERENCE BOARD – LÖN 2009 - 2019

Lön per timme inom tillverkningsindustrin, inklusive Teknikföretagens kalkyl för 2017-2019 (SEK)

Lön	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Argentina	64	76	86	106	108	100	123	80	:	:	:
Australien	199	228	242	261	248	254	261	264	272	280	295
Belgien	269	247	242	240	243	262	274	279	290	315	334
Brasilien*	42	49	51	50	47	49	45	47	53	50	52
Canada	179	198	189	199	190	189	207	205	215	217	238
Danmark	334	312	303	298	298	321	333	343	354	385	410
Estland	55	50	50	53	56	63	69	73	79	90	99
Filippinerna	12	12	12	13	13	13	17	16	:	:	:
Finland	261	232	228	227	231	246	258	264	266	289	302
Frankrike	212	196	194	195	196	210	219	225	233	253	267
Grekland	133	124	114	102	97	101	103	103	104	114	121
Irland	268	245	232	230	228	248	252	259	268	293	309
Israel	114	116	114	114	121	131	152	158	173	184	218
Italien	186	174	170	169	171	184	194	198	201	216	229
Japan	188	187	189	196	154	151	163	186	181	190	210
Mexiko	22	23	22	22	23	24	26	23	22	23	25
Nederländerna	255	217	210	208	208	225	230	234	245	267	281
Norge	334	342	346	354	356	358	357	346	356	377	392
Nya Zeeland	126	141	145	162	162	177	188	195	201	204	217
Polen	51	51	49	49	50	55	59	60	66	76	83
Portugal	75	69	69	67	67	70	74	75	79	86	90
Schweiz*	324	311	332	339	336	362	420	422	422	435	469
Singapore	112	116	124	136	137	150	178	187	:	:	:
Slovakien	61	56	56	56	58	64	68	72	78	90	100
Spanien	155	142	137	135	136	144	148	151	155	166	174
Storbritannien	190	179	169	179	173	193	224	208	203	220	232
Sverige	208	210	215	227	233	238	244	247	249	256	265
Sydkorea	92	103	99	110	115	131	153	159	166	185	195
Taiwan	50	51	52	54	52	55	68	71	:	:	:
Tjeckien	63	60	61	59	58	60	64	67	76	90	99
Tyskland	269	244	238	242	247	266	279	289	302	329	347
Ungern	49	46	45	46	47	50	53	56	65	75	85
USA	198	189	174	184	180	194	243	254	258	269	300
Österrike	240	214	208	210	213	231	243	250	259	285	304

Källa: Conference Board, International Labor Comparisons

* Eftersom ökningstakter inte finns via Eurostat LCI eller OECD för dessa länder, har ökningstakter från nationella statistikinstitut istället använts i kalkylen.

: Uppgift saknas.

Uppgifter från Conference Board för 2016 har använt som utgångspunkt för kalkylen. Därefter har i första hand Eurostat *Labour Cost Index* och i andra hand OECD *Main Economic Indicators* använts för att beräkna nivån 2017 till 2019.

Växelkurser från Sveriges Riksbank har använts vid omräkning till SEK.

BILAGA 3

EUROSTAT LABOUR COST SURVEY (LCS) – ARBETSKRAFTSKOSTNAD 2016 SAMT KALKYL FÖR 2019

Arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustrin enligt LCS samt Teknikföretagens kalkyl för 2019 (SEK)

Arbetskraftskostnad	2016 (Rådata)	2019 (Kalkyl)
Belgien	392	461
Bulgarien	36	55
Danmark	416	498
Estland	98	132
Finland	351	392
Frankrike	346	410
Grekland	143	171
Irland	296	354
Italien	259	304
Lettland	69	101
Litauen	69	98
Luxemburg	311	367
Nederländerna	345	415
Norge	450	510
Polen	74	103
Portugal	102	122
Rumänien	45	70
Slovakien	98	136
Slovenien	154	199
Spanien	214	249
Storbritannien	255	284
Sverige	400	432
Tjeckien	97	143
Turkiet	58	56
Tyskland	373	446
Ungern	79	113
Österrike	345	419

Källa: Eurostat *Labour Cost Survey (LCS)*

LCS-uppgifter för 2016 har använt som utgångspunkt för kalkylen. Därefter har i första hand Eurostat *Labour Cost Index* och i andra hand OECD *Main Economic Indicators* använts för att beräkna kostnaden 2019.

Växelkurser från Sveriges Riksbank har använts vid omräkning till SEK.

BILAGA 4

EUROSTAT LABOUR COST SURVEY (LCS) – LÖN 2016 SAMT KALKYL FÖR 2019

Lön per timme inom tillverkningsindustrin enligt LCS samt Teknikföretagens kalkyl för 2019 (SEK)

LÖN	2016 (Rådata)	2019 (Kalkyl)
Belgien	283	338
Bulgarien	30	46
Danmark	363	433
Estland	72	98
Finland	275	314
Frankrike	236	280
Grekland	111	130
Irland	243	290
Italien	186	215
Lettland	54	78
Litauen	51	94
Luxemburg	268	322
Nederländerna	267	321
Norge	369	418
Polen	60	84
Portugal	81	97
Rumänien	36	66
Slovakien	72	99
Slovenien	129	166
Spanien	160	184
Storbritannien	213	238
Sverige	268	289
Tjeckien	70	103
Turkiet	48	46
Tyskland	292	351
Ungern	60	91
Österrike	254	308

Källa: Eurostat *Labour Cost Survey (LCS)*

LCS-uppgifter för 2016 har använt som utgångspunkt för kalkylen. Därefter har i första hand Eurostat *Labour Cost Index* och i andra hand OECD *Main Economic Indicators* använts för att beräkna kostnaden 2019.

Växelkurser från Sveriges Riksbank har använts vid omräkning till SEK.

BILAGA 5 (sid 1 av 2)

EUROSTAT LABOUR COST INDEX (LCI) – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD 2009 - 2019

Utveckling av arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustrin räknat i lokal valuta (procent)

Arbetskraftskostnad	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Belgien	4,0	3,5	2,8	3,1	1,8	1,1	0,2	0,1	1,3	1,6	2,1
Bulgarien	10,3	8,1	3,4	5,0	4,8	5,8	9,1	9,3	12,8	9,7	10,7
Cypern	5,4	1,8	2,4	-0,8	-3,6	-1,3	-1,3	-0,5	1,3	3,4	5,6
Danmark	2,6	2,5	2,8	1,3	1,7	2,0	1,7	2,8	1,5	2,5	3,2
Estland	0,3	-0,6	4,6	7,9	7,8	5,9	6,2	5,6	6,2	6,4	6,8
Finland	6,2	-1,2	2,5	4,8	1,0	1,9	2,1	0,7	-1,8	1,0	0,6
Frankrike	0,6	3,8	4,0	2,7	0,7	1,0	1,2	1,2	1,6	2,5	2,0
Grekland	3,4	1,7	-4,6	-4,9	-5,7	0,9	-1,0	-1,4	0,4	2,3	3,9
Irland	7,7	-1,6	-1,7	2,3	0,6	2,3	-1,2	2,0	1,0	2,3	3,6
Italien	6,6	0,9	3,1	3,0	1,6	1,1	-0,6	-0,7	0,0	1,5	3,3
Lettland	1,0	-3,6	5,2	4,5	6,2	5,9	8,7	7,1	7,5	12,7	8,2
Litauen	-4,9	-2,2	3,1	4,7	6,2	3,9	7,4	9,2	9,9	8,8	5,9
Luxemburg	3,4	-0,4	2,2	1,9	2,6	1,6	-0,6	-0,1	2,5	1,4	1,6
Malta	4,0	0,4	4,9	2,3	4,4	2,1	5,6	-1,9	4,3	1,9	2,4
Nederländerna	5,7	-3,5	2,8	3,4	1,3	3,4	0,2	1,5	2,4	2,7	2,6
Norge	5,1	4,0	3,5	3,2	4,3	3,8	1,2	2,1	1,4	2,4	2,9
Polen	4,2	3,9	4,6	4,5	3,4	4,5	3,6	4,6	6,4	7,9	6,9
Portugal	4,5	1,4	0,6	-5,6	-1,8	-0,7	3,4	2,9	2,8	3,3	1,1
Rumänien	14,0	6,8	7,2	7,2	5,8	5,6	6,0	9,4	15,6	12,5	11,5
Slovakien	4,8	0,0	5,7	5,0	5,0	4,9	3,5	4,3	7,6	8,4	6,9
Slovenien	5,6	3,2	1,9	2,9	0,5	3,8	0,5	3,3	7,0	3,8	3,7
Spanien	6,1	0,4	1,5	2,5	1,2	0,5	-0,5	0,4	0,9	0,8	2,0
Storbritannien	2,3	2,9	0,6	1,3	1,3	2,2	3,0	2,4	2,7	3,2	0,9
Sverige*	5,0	2,1	2,7	4,9	1,4	2,6	2,9	3,3	1,1	3,1	3,6
Tjeckien	3,4	0,6	4,3	3,2	1,7	3,0	4,3	4,3	8,4	8,7	6,4
Tyskland	1,7	0,1	3,9	2,6	2,1	2,2	2,0	2,2	2,7	2,3	1,9
Ungern	3,0	-0,3	6,3	8,2	3,7	2,8	3,7	5,5	9,2	9,4	11,0
Österrike	5,9	-1,6	2,7	3,9	2,8	2,9	2,1	2,0	1,8	3,4	3,1
Västeuropa (KIX-viktat)	3,5	0,9	3,0	2,7	1,8	2,1	1,3	1,6	1,7	2,2	2,1
Euroområdet (KIX-viktat)	3,6	0,3	3,2	3,0	1,7	2,1	1,4	1,6	2,0	2,5	2,4
Euroområdet (enl. Eurostat)	3,3	0,8	3,3	2,6	1,6	1,8	1,2	1,4	1,9	2,3	2,3
Europeiska unionen (enl. Eurostat)	3,2	1,0	3,1	2,8	1,7	1,9	1,7	1,8	2,4	2,8	2,7

Källa: Eurostat *Labour Cost Index (LCI)*

* För Sverige är siffran för 2017 kraftigt påverkad av att Ericsson AB omklassificerats från industrin till tjänstesektorn.

EUROSTAT LABOUR COST INDEX (LCI) – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD – PERIODGENOMSNIITT

Arbetskraftskostnadsutveckling per timme inom tillverkningsindustrin i lokal valuta (årlig procentuell förändring)

Arbetskraftskostnad	2010-2014 (femårsperiod)	2015-2019 (femårsperiod)	2010-2019 (tioårsperiod)
Belgien	2,5	1,1	1,8
Bulgarien	5,4	10,3	7,8
Cypern	-0,3	1,7	0,7
Danmark	2,1	2,3	2,2
Estland	5,1	6,2	5,7
Finland	1,8	0,5	1,1
Frankrike	2,4	1,7	2,1
Grekland	-2,6	0,8	-0,9
Irland	0,4	1,5	0,9
Italien	1,9	0,7	1,3
Lettland	3,6	8,8	6,2
Litauen	3,1	8,2	5,6
Luxemburg	1,6	1,0	1,3
Malta	2,8	2,4	2,6
Nederländerna	1,4	1,8	1,6
Norge	3,7	2,1	2,9
Polen	4,2	5,9	5,0
Portugal	-1,2	2,7	0,7
Rumänien	6,5	11,0	8,7
Slovakien	4,1	6,1	5,1
Slovenien	2,5	3,6	3,1
Spanien	1,2	0,7	1,0
Storbritannien	1,6	2,4	2,0
Sverige	2,7	2,8	2,8
Tjeckien	2,5	6,4	4,5
Tyskland	2,2	2,2	2,2
Ungern	4,1	7,7	5,9
Österrike	2,1	2,5	2,3
Västeuropa (KIX-viktat)	2,1	1,8	1,9
Euroområdet (KIX-viktat)	2,1	2,0	2,0
Euroområdet (enl. Eurostat)	2,0	1,8	1,9
Europeiska unionen (enl. Eurostat)	2,1	2,3	2,2

Källa: Eurostat *Labour Cost Index (LCI)*

BILAGA 6 (sid 1 av 2)

EUROSTAT LABOUR COST INDEX (LCI) – UTVECKLING AV LÖN 2009 - 2019

Utveckling av arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustrin räknat i lokal valuta (procent)

LÖN	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Belgien	3,7	3,4	3,0	3,1	1,8	1,1	0,2	0,5	2,0	2,3	2,7
Bulgarien	12,1	9,7	3,2	5,6	4,6	5,9	9,3	9,3	12,5	9,4	10,5
Cypern	4,7	1,3	1,9	-1,6	-3,5	-2,3	-1,3	-0,4	1,8	3,3	3,8
Danmark	1,4	3,1	3,2	1,0	1,9	1,7	1,6	2,7	1,3	2,5	3,2
Estland	-1,2	0,3	5,1	7,8	8,1	6,1	6,3	5,5	6,4	6,6	6,8
Finland	6,8	-0,7	2,4	4,7	1,4	1,8	1,7	0,2	-0,9	1,9	1,3
Frankrike	0,4	3,3	3,3	2,4	2,6	1,9	1,9	1,5	2,1	1,9	2,0
Grekland	3,1	1,9	-3,5	-5,5	-8,7	0,9	-0,4	-1,2	-0,2	2,3	2,9
Irland	4,5	0,7	-0,4	1,8	-0,3	2,3	-0,7	1,2	1,9	2,6	2,3
Italien	6,6	0,9	3,1	3,4	1,5	1,1	0,1	0,0	-0,1	1,0	2,9
Lettland	0,1	-2,0	5,1	4,7	6,0	6,9	8,4	6,7	7,7	11,6	8,0
Litauen	-5,7	-0,7	3,9	4,5	6,0	4,2	7,3	9,5	9,4	9,1	39,3
Luxemburg	4,4	-0,3	2,5	1,9	2,5	1,7	-0,6	0,0	4,0	1,5	1,5
Malta	3,7	0,0	4,9	2,1	4,7	2,2	5,5	-1,9	4,3	2,0	2,6
Nederländerna	3,6	0,7	1,4	2,4	2,0	0,5	2,7	1,5	3,0	2,0	2,4
Norge	5,1	3,9	3,4	3,2	4,3	3,8	1,3	2,4	1,6	2,6	2,1
Polen	4,2	4,0	4,5	4,5	3,5	4,5	3,5	4,6	6,5	7,8	6,9
Portugal	4,1	1,7	0,2	-4,9	-2,1	-1,1	3,6	3,1	2,8	3,2	1,1
Rumänien	12,9	7,5	7,7	6,9	5,5	7,0	8,7	9,4	15,6	32,6	11,5
Slovakien	4,8	-0,3	5,4	5,0	4,4	4,6	3,7	4,3	7,0	8,2	6,9
Slovenien	6,9	3,2	2,2	3,5	0,6	3,9	0,1	3,0	6,4	4,1	3,7
Spanien	4,8	1,2	2,6	1,5	1,5	0,8	0,2	0,5	0,9	0,5	1,6
Storbritannien	2,7	2,9	0,1	1,1	1,1	2,2	2,8	1,7	2,7	3,0	1,1
Sverige*	3,9	2,4	2,6	4,1	2,0	2,4	2,6	2,2	0,9	2,7	3,8
Tjeckien	2,9	1,2	4,2	3,3	1,6	3,0	4,3	4,4	8,4	8,6	6,4
Tyskland	1,4	-0,1	4,0	3,0	2,1	2,6	2,2	2,0	2,9	2,4	2,1
Ungern	4,5	3,3	6,2	8,3	5,4	3,2	4,1	5,8	13,1	11,8	11,7
Österrike	4,7	-0,9	3,1	3,9	2,5	3,2	2,3	1,8	1,9	3,2	3,1
Västeuropa (KIX-viktat)	3,1	1,4	2,8	2,7	2,0	1,9	1,7	1,5	2,0	2,2	2,2
Euroområdet (KIX-viktat)	3,1	0,8	3,1	3,0	2,0	1,9	1,9	1,6	2,4	2,5	3,0
Euroområdet (enl. Eurostat)	2,8	0,8	3,2	2,8	1,9	2,0	1,7	1,5	2,2	2,2	2,3
Europeiska unionen (enl. Eurostat)	2,9	1,3	3,0	2,7	1,9	2,1	2,0	1,8	2,6	3,0	2,6

Källa: Eurostat *Labour Cost Index (LCI)*

* För Sverige är siffran för 2017 kraftigt påverkad av att Ericsson AB omklassificerats från industrin till tjänstesektorn.

EUROSTAT LABOUR COST INDEX (LCI) – UTVECKLING AV LÖN – PERIODGENOMSNIITT

Arbetskraftskostnadsutveckling per timme inom tillverkningsindustrin i lokal valuta (årlig procentuell förändring)

LÖN	2010-2014 (femårsperiod)	2015-2019 (femårsperiod)	2010-2019 (tioårsperiod)
Belgien	2,5	1,5	2,0
Bulgarien	5,8	10,2	8,0
Cypern	-0,9	1,4	0,3
Danmark	2,2	2,3	2,2
Estland	5,4	6,3	5,9
Finland	1,9	0,8	1,4
Frankrike	2,7	1,9	2,3
Grekland	-3,0	0,7	-1,2
Irland	0,8	1,5	1,1
Italien	2,0	0,8	1,4
Lettland	4,1	8,5	6,3
Litauen	3,5	14,3	8,8
Luxemburg	1,6	1,3	1,5
Malta	2,8	2,5	2,6
Nederländerna	1,4	2,3	1,9
Norge	3,7	2,2	3,0
Polen	4,2	5,8	5,0
Portugal	-1,3	2,8	0,7
Rumänien	6,9	15,2	11,0
Slovakien	3,8	6,0	4,9
Slovenien	2,7	3,4	3,0
Spanien	1,5	0,7	1,1
Storbritannien	1,5	2,3	1,9
Sverige	2,7	2,4	2,6
Tjeckien	2,7	6,4	4,5
Tyskland	2,3	2,3	2,3
Ungern	5,3	9,2	7,2
Österrike	2,3	2,5	2,4
Västeuropa (KIX-viktat)	2,4	1,9	2,1
Euroområdet (KIX-viktat)	2,4	2,1	2,2
Euroområdet (enl. Eurostat)	2,1	2,0	2,0
Europeiska unionen (enl. Eurostat)	2,2	2,4	2,3

Källa: Eurostat *Labour Cost Index (LCI)*

BILAGA 7 (sid 1 av 2)

CONFERENCE BOARD – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD 2009 - 2016*

Utveckling av arbetskraftskostnad per timme inom tillverkningsindustrin räknat i lokal valuta (procent)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Argentina	20,3	31,1	32,0	30,6	27,7	30,3	14,4	1,6	:	:	:
Australien	0,2	2,3	4,4	2,4	6,2	4,2	0,6	0,0	:	:	:
Belgien	2,5	2,0	3,6	2,5	2,0	2,6	1,7	-1,2	:	:	:
Brasilien	4,9	8,4	10,2	8,2	7,8	8,5	4,8	8,3	:	:	:
Canada	-2,3	5,5	1,7	2,2	2,6	1,3	3,1	1,4	:	:	:
Danmark	3,4	4,0	3,0	1,9	1,9	2,0	1,1	1,7	:	:	:
Estland	:	:	:	8,8	7,6	6,6	6,0	5,7	:	:	:
Filippinerna	4,2	4,4	2,9	1,9	2,7	3,8	4,2	0,1	:	:	:
Finland	5,7	-3,3	4,3	2,9	2,6	1,2	2,1	1,0	:	:	:
Frankrike	0,6	3,1	4,4	4,4	1,6	1,7	1,4	1,4	:	:	:
Grekland	4,1	3,7	-3,2	-6,6	-4,9	-0,5	-0,6	-1,7	:	:	:
Irland	5,8	1,8	0,4	2,8	-0,3	3,5	-1,3	1,4	:	:	:
Island	3,7	4,1	5,3	2,7	3,4	2,6	3,0	2,3	:	:	:
Italien	3,7	3,2	2,9	2,9	2,9	2,4	2,5	0,5	:	:	:
Japan	-1,0	-0,9	2,1	-1,2	0,1	1,4	0,1	0,8	:	:	:
Mexiko	5,5	0,3	4,0	3,7	3,9	3,6	4,6	5,1	:	:	:
Nederländerna	4,7	-5,3	2,4	3,3	0,7	2,7	-0,5	-0,9	:	:	:
Norge	3,8	3,6	3,9	1,5	5,6	2,4	3,7	-0,6	:	:	:
Nya Zeeland	2,6	2,9	4,3	4,1	2,6	3,0	2,6	2,1	:	:	:
Polen	4,9	2,9	5,2	5,2	3,5	6,1	3,6	4,7	:	:	:
Portugal	4,2	2,0	5,2	1,2	0,7	-1,5	3,7	0,0	:	:	:
Schweiz	2,8	-2,6	0,6	7,1	2,0	1,2	-1,0	1,3	:	:	:
Singapore	-4,4	3,1	10,3	5,2	5,7	5,3	4,6	3,9	:	:	:
Spanien	6,1	0,5	1,5	2,5	1,2	0,5	-0,7	0,4	:	:	:
Storbritannien	2,0	-0,2	1,8	2,6	1,4	1,1	1,2	3,6	:	:	:
Sverige	5,9	-0,8	1,4	5,3	2,1	2,6	2,1	1,6	:	:	:
Sydkorea	3,7	7,7	2,8	8,3	5,0	2,9	2,5	4,6	:	:	:
Taiwan	-6,2	2,4	4,1	1,8	0,6	2,8	5,2	4,8	:	:	:
Tjeckien	4,3	0,2	3,1	3,3	2,4	3,7	3,5	2,4	:	:	:
Tyskland	2,1	1,5	2,4	4,3	2,9	2,6	2,1	2,4	:	:	:
Ungern	3,7	0,1	5,4	7,6	7,0	4,2	3,9	5,6	:	:	:
USA	4,3	1,6	2,2	0,5	2,2	1,5	2,1	3,2	:	:	:
Österrike	5,2	-1,1	3,1	4,4	2,5	3,1	2,2	1,7	:	:	:

Källa: Conference Board, International Labor Comparisons

: Uppgift saknas.

CONFERENCE BOARD – UTVECKLING AV TOTAL ARBETSKRAFTSKOSTNAD – PERIODGENOMSNIITT

Arbetskraftskostnadsutveckling per timme inom tillverkningsindustrin i lokal valuta (årlig procentuell förändring)

	2010-2014 (femårsperiod)	2015-2016* (tvåårsperiod)	2010-2016* (sjuårsperiod)
Argentina	30,3	7,8	23,5
Australien	3,9	0,3	2,9
Belgien	2,5	0,2	1,9
Brasilien	8,6	6,5	8,0
Canada	2,7	2,3	2,5
Danmark	2,6	1,4	2,2
Estland	:	5,9	:
Filippinerna	3,1	2,2	2,9
Finland	1,5	1,6	1,5
Frankrike	3,0	1,4	2,5
Grekland	-2,4	-1,1	-2,0
Irland	1,6	0,0	1,2
Island	3,6	2,7	3,3
Italien	2,9	1,5	2,5
Japan	0,3	0,4	0,3
Mexiko	3,1	4,9	3,6
Nederländerna	0,7	-0,7	0,3
Norge	3,4	1,5	2,9
Nya Zeeland	3,4	2,3	3,1
Polen	4,6	4,1	4,4
Portugal	1,5	1,8	1,6
Schweiz	1,6	0,1	1,2
Singapore	5,9	4,3	5,4
Spanien	1,2	-0,1	0,8
Storbritannien	1,3	2,4	1,6
Sverige	2,1	1,8	2,0
Sydkorea	5,3	3,5	4,8
Taiwan	2,3	5,0	3,1
Tjeckien	2,5	2,9	2,7
Tyskland	2,7	2,3	2,6
Ungern	4,8	4,7	4,8
USA	1,6	2,7	1,9
Österrike	2,4	2,0	2,3

Källa: Conference Board, International Labor Comparisons

: Uppgift saknas.

* Observera att tidsperioden inte är motsvarande som för uppgifterna enligt Eurostat och OECD.

BILAGA 8 (sid 1 av 2)

OECD MAIN ECONOMIC INDICATORS (MEI) – UTVECKLING AV LÖNEKOSTNAD 2009 - 2019

Utveckling av lön per timme inom tillverkningsindustrin räknat i lokal valuta (procent)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Australien*	1,0	3,1	3,9	2,0	6,1	4,2	0,9	-0,1	0,2	3,8	3,8
Belgien	3,6	3,5	2,9	3,2	1,8	1,1	0,2	0,5	1,9	2,3	2,7
Canada	-5,1	5,0	3,2	2,8	0,0	0,8	4,5	1,4	2,9	-0,9	3,1
Danmark	2,9	2,5	2,3	1,8	1,6	1,4	1,8	2,2	2,1	2,3	2,3
Estland	-1,4	0,7	5,0	8,6	7,9	6,4	5,9	5,9	6,2	3,7	6,6
Finland	3,4	1,6	2,0	2,9	2,6	1,5	1,0	0,7	0,2	1,8	1,8
Frankrike	2,1	1,8	2,4	2,5	1,9	1,6	1,3	1,3	1,4	1,7	1,9
Irland	4,6	0,6	-0,8	1,7	-0,1	2,6	-0,8	1,1	1,7	2,5	2,3
Israel	2,6	3,7	4,1	3,5	3,2	1,7	2,2	1,0	2,5	4,4	7,8
Italien	3,2	2,7	2,5	2,4	2,0	2,4	2,5	0,5	0,7	0,9	1,0
Japan	-7,0	4,1	1,7	-0,6	-0,3	1,6	0,3	0,7	1,3	1,4	0,5
Lettland	0,4	-1,7	5,4	4,2	5,8	6,7	8,7	7,3	7,6	10,8	8,2
Litauen	-6,2	-0,5	3,7	4,7	5,3	4,5	7,2	10,1	9,1	8,8	38,9
Luxemburg	-3,8	2,9	3,1	-5,6	1,0	0,8	0,5	1,1	-2,9	1,1	2,0
Mexiko	4,6	3,3	3,7	4,2	3,9	4,7	3,7	4,9	6,2	5,8	6,6
Nederländerna	2,8	1,3	1,3	1,9	1,6	1,7	1,5	1,6	1,8	2,2	2,8
Norge	4,3	3,6	4,5	4,4	3,6	2,6	2,6	1,1	1,5	2,9	3,4
Nya Zeeland	2,9	3,4	3,8	3,5	2,6	3,0	2,8	2,1	1,7	2,4	3,6
Polen	2,5	5,2	5,4	4,5	3,2	4,5	3,6	4,6	6,3	7,4	6,7
Portugal	-5,3	-1,4	-0,5	-3,5	-1,8	1,2	3,8	3,6	5,5	5,4	3,6
Slovakien	2,6	5,1	3,7	4,2	3,9	5,6	3,4	3,5	5,3	7,0	4,6
Slovenien	4,2	6,4	3,9	2,3	2,8	3,1	2,2	2,1	3,4	4,1	3,9
Spanien	5,0	1,4	2,7	1,8	1,5	0,7	0,3	0,3	0,6	0,5	1,7
Storbritannien	1,2	4,0	1,4	1,8	2,2	2,0	1,6	2,3	2,0	2,3	2,4
Sverige	1,9	3,2	2,8	3,6	2,1	2,3	2,6	1,9	2,0	2,9	2,4
Sydkorea	2,1	9,1	1,7	6,3	4,9	4,1	2,9	4,2	2,1	6,8	2,3
Tjeckien	1,1	3,2	3,6	3,0	0,9	3,6	3,5	3,8	7,2	7,6	5,3
Turkiet	7,5	6,5	8,2	10,0	10,8	11,0	16,7	21,3	10,2	20,6	24,0
Tyskland	1,7	2,1	2,5	3,0	2,2	3,0	2,6	2,0	2,4	3,0	1,7
Ungern	4,0	5,1	6,3	8,1	4,8	4,7	4,2	5,9	11,6	10,5	13,8
USA	2,8	2,0	1,7	0,8	1,1	1,4	1,8	2,7	2,3	3,1	2,8
Österrike	-0,6	2,8	3,6	3,2	2,8	2,7	2,0	1,5	1,8	3,0	2,5
OECD - Europa	2,7	2,8	2,9	3,1	2,8	3,1	3,3	3,6	3,0	4,4	4,7
OECD - Totalt	1,4	3,0	2,4	2,0	2,0	2,4	2,5	2,9	2,6	3,6	3,6

Källa: OECD *Main Economic Indicators (MEI)*

* Förändringstalen är beräknade med hjälp av genomsnitt av indexnivåer för de kvartal som finns redovisade för respektive år.

Säsongsrensad data har använts.

Endast löneökningstakt och inte de totala arbetskraftskostnadernas ökningstakt kan erhållas via *Main Economic Indicators*. Det bör även noteras att *Main Economic Indicators* inte harmoniserar mellan länder eftersom definitionerna skiljer sig åt länderna emellan.

OECD MAIN ECONOMIC INDICATORS (MEI) – UTVECKLING AV LÖNEKOSTNAD – PERIODGENOMSNIITT

Utveckling av lön per timme inom tillverkningsindustrin räknat i lokal valuta (årlig procentuell förändring)

	2010-2014 (femårsperiod)	2015-2019 (femårsperiod)	2010-2019 (tioårsperiod)
Australien*	3,9	1,7	2,8
Belgien	2,5	1,5	2,0
Canada	2,3	2,2	2,3
Danmark	1,9	2,2	2,0
Estland	5,7	5,7	5,7
Finland	2,1	1,1	1,6
Frankrike	2,1	1,5	1,8
Irland	0,8	1,3	1,1
Israel	3,2	3,6	3,4
Italien	2,4	1,1	1,8
Japan	1,3	0,8	1,1
Lettland	4,0	8,5	6,2
Litauen	3,5	14,2	8,7
Luxemburg	0,4	0,4	0,4
Mexiko	4,0	5,5	4,7
Nederländerna	1,5	2,0	1,8
Norge	3,8	2,3	3,0
Nya Zeeland	3,2	2,5	2,9
Polen	4,5	5,7	5,1
Portugal	-1,2	4,4	1,6
Slovakien	4,5	4,8	4,6
Slovenien	3,7	3,2	3,4
Spanien	1,6	0,7	1,1
Storbritannien	2,3	2,1	2,2
Sverige	2,8	2,4	2,6
Sydkorea	5,2	3,6	4,4
Tjeckien	2,8	5,5	4,1
Turkiet	9,3	18,5	13,8
Tyskland	2,5	2,3	2,4
Ungern	5,8	9,1	7,5
USA	1,4	2,5	2,0
Österrike	3,0	2,2	2,6
OECD - Europa	2,9	3,8	3,4
OECD - Totalt	2,4	3,0	2,7

Källa: OECD *Main Economic Indicators (MEI)*

* Förändringstalen är beräknade med hjälp av genomsnitt av indexnivåer för de kvartal som finns redovisade för respektive år.

Säsongsrensad data har använts.

Endast löneökningstakt och inte de totala arbetskraftskostnadernas ökningstakt kan erhållas via *Main Economic Indicators*. Det bör även noteras att *Main Economic Indicators* inte harmoniserar mellan länder eftersom definitionerna skiljer sig åt länderna emellan.

Industrins arbetskrafts- kostnader internationellt

TEKNIKFÖRETAGENS ANALYS 2020

Teknikföretagen

Teknik gör världen bättre

Den svenska teknikindustrins företag står för de lösningar som tacklar vår tids stora utmaningar.
Det är hos Teknikföretagen som dessa företag är medlemmar.